

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ยุพาวดี นุตะมาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE PARENTS' ROLE IN MATTHAYOMSUKSA 2
STUDENTS' READING INTEREST ENHANCEMENT AT
DEMONSTRATION SCHOOL OF
BNSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY**

YUPAWADEE NUTAMARN

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts Program in Library and Information Science
Academic Year 2012**

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการ
อ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อผู้วิจัย ยุพาวดี นุตะมาน

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

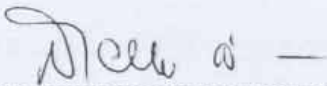
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์हररररर रीवररर

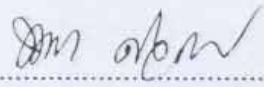
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ อุหาภินันท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง) ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์हररररर รีवरรर) กรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ อุหาภินันท์) กรรมการ

.....
(อาจารย์ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา พงศ์พัฒน์ โยธิน) กรรมการและเลขานุการ

ชื่อเรื่อง	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ชื่อผู้วิจัย	ยุพาวดี นุตะมาน
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ กุหาภินันท์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2) ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เปรียบเทียบบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ตามเพศ ความสัมพันธ์ อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 123 คู่หรือจำนวน 246 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การทดสอบค่า t-test การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน One-way Anova และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีบทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ อยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว ด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวมและในรายด้านต่างๆทุกด้าน
3. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียน ไม่แตกต่างกันตามเพศ ความสัมพันธ์ อาชีพ และระดับการศึกษา
4. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนในภาพรวมและรายด้านต่างๆ

คำสำคัญ : บทบาทผู้ปกครอง การส่งเสริมการอ่าน - การอ่าน

Title	The Parents' Role In Matthayomsuksa 2 Students' Reading Interest Enhancement at Demonstration School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University
Author	Yupawadee Nutamarn
Program	Library and Information Sciences
Major Advisor	Associate Professor Hansa Sivaraks
Co-Advisor	Assistant Professor Chaweewan Khuhapinant
Academic year	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the parents' role in Matthayomsuksa 2 students' reading interest enhancement at Demonstration School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University 2) to study the students' reading interest 3) to compare parents' role in students' reading interest enhancement categorized by sex, relation, occupation, and educational background and 4) to study the correlation between parents' role in reading enhancement and students' reading interest. The population included 246 parents. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, One-Way ANOVA, and Pearson's Correlation Coefficient.

The findings revealed as follows:

1. The parents' role in Matthayomsuksa 2 students' reading interest enhancement at Demonstration School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University was generally found at moderate level.
2. The Matthayomsuksa 2 students' reading interest was generally found at moderate level.
3. The parents' role in Matthayomsuksa 2 students' reading interest enhancement was not different categorized by sex, relation, occupation, and educational background.
4. The parents' role in Matthayomsuksa 2 students' reading interest enhancement correlated with students' reading interest in overview and individual aspects.

Keywords: Parents' Role, Reading Enhancement

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์हरรรษา ศิวรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ จวีวรรณ คูหาภินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่สนับสนุนทุนในการศึกษาต่อ และขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้อง และครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจอันดี ตลอดจนผู้มีพระคุณและเพื่อนของผู้วิจัยทุกท่าน

คุณความดี และประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บุพการี บุรพจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และครอบครัวของผู้วิจัยด้วยความเคารพ

ยุพาวดี นุตะมาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน.....	9
ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน.....	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน.....	13
ความสนใจในการอ่าน.....	16
บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
กำหนดกลุ่มประชากร.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	58
อภิปรายผลการวิจัย.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	70
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	72
ภาคผนวก ค การอ่านค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC).....	78
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม.....	97
ประวัติผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนและผู้ปกครอง.....	31
2	สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครอง.....	37
3	ภาพรวมของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน.....	38
4	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะต้นแบบ.....	39
5	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้.....	40
6	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้เสริมแรง.....	41
7	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม....	42
8	สถานภาพทั่วไปของนักเรียน.....	43
9	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน.....	44
10	ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง.....	45
11	ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน.....	46
12	ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน.....	47
13	ความสนใจในการอ่านด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน.....	48
14	ความสนใจในการอ่านด้านลักษณะการอ่านหนังสือ.....	49
15	ความสนใจในการอ่านด้านการใช้บริการห้องสมุด.....	50
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ.....	51
17	การเปรียบเทียบระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน.....	52
18	การเปรียบเทียบระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	52
19	การเปรียบเทียบระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....	53
20	ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน.....	54

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	8
2	จำนวนและอัตราร้อยละของเหตุผลหลักในการอ่านลดลง.....	17

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านถือเป็นกุญแจสำคัญในการนำไปสู่โลกแห่งความรู้ ซึ่งช่วยเสริมสร้างและพัฒนาให้สติปัญญา มีความเฉลียวฉลาดเพิ่มขึ้น ทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เด็กเป็นคนรักอ่านและการเรียนรู้ ทำให้เป็นคนคิดเป็น คิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างกว้างขวาง เพราะได้รับรู้ ได้รับเห็น ข้อมูลต่าง ๆ หลากหลายตามหนังสือ การอ่านจึงทำให้ได้รู้เรื่องทีอ่าน โดยที่สามารถจับใจความจับประเด็นความรู้ต่างๆ ได้ จากเรื่องที่อ่าน การรู้จักรวบรวมความรู้ ความคิดที่ผู้เขียนหนังสือต้องการเสนอแล้วสามารถสรุปเรื่องราวที่อ่านออกมาเป็นความคิดความเข้าใจของตนเองได้ประกอบกับการรู้วิธีอ่านหนังสือให้เร็ว ให้เข้าใจเนื้อหา และฝึกอ่านบ่อยๆ ก็จะเกิดเป็นความเคยชิน จนกลายเป็นนิสัยรักการอ่าน

ปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก และรวดเร็ว การมีความเจริญเข้ามาในหลาย ๆ ด้าน หรืออาจกล่าวได้ว่าในทุกๆ ด้าน ประเทศที่มีความเจริญแล้วล้วนมีประชากรที่มีนิสัยรักการอ่าน เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และประเทศอื่นๆ ในแถบยุโรปรวมทั้งประเทศญี่ปุ่นที่มีความเจริญในด้านต่างๆ ไม่น้อยไปกว่าประเทศทางตะวันตก (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 25 42, น.1-2) ชาวญี่ปุ่นจะมีคนที่นิสัยรักการอ่านมากกว่าประเทศด้อยพัฒนา เช่น เวียดนาม ลาว เพราะหน่วยงานต่างๆ ของประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญในเรื่องของการอ่านแก่ประชาชน ถ้าเทียบกับนิสัยรักการอ่านของคนไทย ยังอยู่ในระดับน้อย (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 25 42) การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั้นจำเป็นต้องปลูกฝังและฝึกฝนตั้งแต่เด็กยังเล็ก ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญของการอ่านหนังสือ และประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ได้ตกลงร่วมที่จะส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นแก่ประชากรในประเทศ โดยประเทศไทยมีการกำหนดให้ปี 2552 – 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน ประกอบกับทางยูเนสโกประกาศให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหนังสือโลก ครั้งที่ 13 เป็นการดำเนินการโดยสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครภายใต้สโลแกนที่ว่า “มหานครแห่งการอ่าน” ในปี 2556 โดยมีรายละเอียดโครงการและแผนปฏิบัติการต่างๆ มาสนับสนุนยุทธศาสตร์ 3 ด้าน คือ เพิ่มขีดความสามารถในการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่าน สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการอ่านอย่างยั่งยืน (คมชัดลึก, 2555, น.10) และเป็นเรื่องจริงที่นิสัยรักการอ่านจะเกิดขึ้นเองในตัวบุคคลนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยากมาก หากไม่ได้รับการส่งเสริมและมีการปลูกฝังให้รักการอ่านจนเป็นนิสัย เพราะการอ่านไม่ใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ การอ่านไม่ใช่พรสวรรค์ที่ติดตัวมา

สำหรับคนบางคน และการอ่านไม่ใช่พันธกรรม แต่การอ่านเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน ต้องอ่านบ่อยๆ มากๆ จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน(ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2548, น.1 - 2)

ถึงแม้การอ่านมีความสำคัญ แต่ยังพบว่าการอ่านยังไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร สถิติการอ่านหนังสือของคนไทยพบว่าจากประชากรตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปจำนวนประมาณ 60.3 ล้านคนเป็นผู้อ่านหนังสือจำนวน 40.0 ล้านคน เป็นผู้ที่ไม่อ่านหนังสือมีจำนวนประมาณ 20.3 ล้านคน และกลุ่มคนที่ไม่สนใจหรืออ่านหนังสือไม่ออกซึ่งมีอยู่ถึงร้อยละ 35.3 เป็นโครงการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร ครั้งที่ 3 ปี 2551 – 2552 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552, น. 8) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าบุคคลที่มีส่วนช่วยส่งเสริมหรือมีบทบาทมากที่สุดอันดับแรกคือครอบครัว โดยเฉพาะบิดา มารดามีส่วนในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็ก เพราะเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กตั้งแต่ก่อนเข้าโรงเรียนเสียอีก ถึงแม้ว่าเด็กเข้าโรงเรียนแล้วก็ตาม รวมทั้งเวลาในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ ก็เป็นช่วงเวลาที่เด็กจะได้รับการส่งเสริมการอ่านจากครอบครัวได้อีก การฝึกฝนนิสัยรักการอ่านควรกระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยอาจใช้ช่วงเวลาที่เหลือจากเวลาในห้องเรียน นั่นก็หมายถึงเวลาที่เด็กได้อยู่กับครอบครัวของตน สังคมประเทศไทยของเรายังมีเด็กอีกเป็นจำนวนไม่น้อย ที่ยังขาดการรับการส่งเสริมการอ่านอย่างถูกต้อง หรืออย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ไม่มีนิสัยรักการอ่านตั้งแต่เด็ก

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับสั่งถึงเหตุจูงใจในการอ่านหนังสือของพระองค์ท่านว่า “โชคดีที่เกิดในครอบครัวที่รักการอ่าน สามารถหาหนังสืออ่านได้และถูกฝึกมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ให้รักการอ่าน รู้จักค้นคว้า และที่รักการอ่านจนทุกวันนี้เนื่องจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงอ่านให้ฟังมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ” (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ , 2542, น.38) การส่งเสริมการอ่านในเด็กควรต้องได้รับการปลูกฝังในการอ่าน เนื่องจากเด็กเปิดรับสิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย วิธีการส่งเสริมการอ่านมีหลายวิธี สามารถส่งเสริมได้หลายโอกาส และการอ่านของเด็กจะเริ่มต้นจากครอบครัวซึ่งพ่อ แม่ ทำหน้าที่ให้ความรัก ความอบอุ่น สนับสนุนเพื่อสร้างเด็กให้มีความสุขจากการสร้างนิสัยรักการอ่าน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 น.4) หมวด 4 มาตรา 24 ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง ส่งผลให้การจัดการศึกษา มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ จึง

กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลายประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.4,24) การมีนิสัยรักการอ่านก็เป็นหนึ่งในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครอบครัวหรือผู้ปกครองมีส่วนในการพัฒนาการอ่าน การเรียนรู้ของเด็กให้ประสบความสำเร็จ แต่เด็กส่วนมากในยุคปัจจุบันมีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว จึงทำให้เด็กไม่รักการอ่าน ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาล่าเรียน ดังนั้นหากมีการศึกษาจะทำให้ทราบว่าเด็กกลุ่มดังกล่าวขาดการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในด้านใดบ้าง และยังทำให้ทราบถึงวิธีการส่งเสริมการอ่านของครอบครัวด้วย ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมให้กับเด็กในครอบครัวของตนได้ ซึ่งก็จะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านตลอดไปและยังเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก อีกทั้งเป็นการร่วมมือกันระหว่างครู โรงเรียน และครอบครัว ให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้นในการส่งเสริมนิสัยการอ่านให้กับเด็ก นอกจากนี้ลักษณะในตัวเด็กก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอ่านอยู่ไม่น้อย เช่น ในเรื่องสติปัญญา ความสนใจ การรู้จักใช้เวลาว่าง เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน และวิธีการส่งเสริมการอ่านเพื่อส่งผลต่อความสนใจในการอ่านของเด็ก ความสัมพันธ์ในครอบครัวอบอุ่นจะสามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กได้ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านว่ามีผลอย่างไรกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน ทั้งโรงเรียนสาธิต ยังยึดโครงสร้างหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้นักเรียน ได้พัฒนาตนเองตามความสามารถในการจัดหลักสูตรแบบยืดหยุ่น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และจะเป็นการส่งเสริมการอ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นนักเรียนที่มักจะอยู่ในช่วงปรับตัวในการเข้าเรียนใหม่ จึงมักจะอ่านหนังสือตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก็มักจะอ่านเฉพาะหนังสือเรียนเพื่อใช้ในการเตรียมตัวสอบเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมปลาย ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นนักเรียนที่ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงเข้าใหม่ และปรับตัวกับการเรียนการสอน และเริ่มใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมส่วนตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการแบ่งเวลาว่างในการอ่านหนังสือที่สนใจ ทั้งนี้อาจจะเป็นหนังสือเรียนหรือหนังสือประเภทต่างๆ ที่สนใจ เช่น หนังสือวรรณกรรม ทั่วไป นิยายสาร และสื่อ ข่าวสารต่างๆ เป็นต้น และตามที่สำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจการอ่านหนังสือของประชากรปี 2551พบว่ากลุ่มเยาวชนอายุ 11 -15 ปีกว่า 60เปอร์เซ็นต์มีอัตราการอ่านลดลงจากปี 2548ให้เหตุผลในการอ่านหนังสือว่าเพราะไม่ชอบและไม่สนใจ และในปัจจุบันไอซีทีได้มีความสำคัญและเข้ามามีบทบาทจนแทบเป็นส่วนหนึ่งของ

การดำเนินชีวิตคนในสังคมส่วนใหญ่ (gotoknow.com, 2554. ออนไลน์) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือก
เยาวชนที่เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยม
สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาท ของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเพศ ความสัมพันธ์ อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับ
ความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราช
ภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สมมติฐานของการวิจัย

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านไม่แตกต่างกัน ตามเพศ ความสัมพันธ์
อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
2. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านมีความสัมพันธ์กับความสนใจใน
การอ่านของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
มัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 255 3 มีจำนวน
นักเรียน 123 คน
2. ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นประชากรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ปกครอง 123 คน รวมจำนวน
นักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 246 คน

ขอบเขตเนื้อหา

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน 4 ด้าน
2. ความสนใจในการอ่านของนักเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ปกครอง
 - เพศ
 - ความสัมพันธ์
 - ระดับการศึกษา
2. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน 4 ด้าน บ่งชี้โดย
 - 2.1 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ
 - 2.2 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้
 - 2.3 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นการเสริมแรง
 - 2.4 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม

ตัวแปรตาม คือ

ความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยมี 6 ด้านดังนี้

1. เจตคติต่อการอ่าน
2. รสนิยมในการอ่าน
3. การใช้เวลาว่าง
4. วิธีได้นั่งสมาธิมาอ่าน
5. ลักษณะการอ่านหนังสือ
6. การใช้บริการห้องสมุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียนในแต่ละด้าน
2. ทราบถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนในรูปแบบต่างๆ
3. ทราบแนวทางของบทบาทผู้ปกครองเพื่อจะได้นำไปส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียน
4. เป็นแนวทางแก่ผู้ปกครอง โรงเรียน ครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กนักเรียนตามความสนใจหรือตามความถนัด

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

บทบาท หมายถึง การทำตามบท การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของบุคคล การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู บทบาทของลูก

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รับผิดชอบเลี้ยงดูและอยู่บ้านเดียวกับนักเรียน

การส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระตุ้นชักจูงเปิดโอกาสหรือแนะแนวทาง เพื่อให้เข้าใจเรื่องหรือการอ่านหนังสือ เพื่อปลูกฝังให้เกิดนิสัยในการอ่าน เช่น การอ่านหนังสือให้ฟัง การเล่านิทาน การซื้อหนังสือให้เป็นรางวัล การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจในหนังสือ การยกย่องชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ การให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ หมายถึง การแสดงพฤติกรรม การกระทำของบิดามารดา ผู้ปกครองที่ทำให้เด็กพบเห็นเป็นต้นแบบ และมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่างหรือเลือกไม่กระทำตามอย่าง

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ หมายถึง การอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่เพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านหนังสือ ให้เด็กรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่งสอน ให้คำแนะนำ

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นการเสริมแรง หมายถึง การใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเพิ่มพฤติกรรมที่ต้องการ โดยมีหลักว่าพฤติกรรมที่ได้รับการเสริมแรงจะทำให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการเสริมแรงก็จะทำให้พฤติกรรมนั้นลดลงจนถึงหายไปที่สุด

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน โดยรอบๆ ตัวเด็กให้มีความรู้สึกคุ้นเคยกับการอ่าน มีความสะดวกและพึงพอใจที่จะอ่าน ไม่รู้สึกว่าการบังคับให้อ่าน เช่น จัดหาหนังสือที่มีคุณภาพ ตรงตามความสนใจของเด็กมาวางให้เด็กหยิบไปอ่านได้ง่าย หรือจัดเป็นมุมหนังสือ และการจัดสร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกที่บ้านมีความรัก ความสุข ความอบอุ่น ซึ่งทำให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านหนังสือที่บ้านเป็นสิ่งที่ตนเองชอบ

ความสนใจในการอ่าน หมายถึง ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือ กระตือรือร้นที่จะอ่านหนังสือ แสวงหาความรู้และความบันเทิงด้านการอ่าน หนังสืออยู่เสมอ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนเป็นประจำ จนกลายเป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติซึ่ง ได้แก่ การอ่านหนังสือทุกที่เมื่อมีเวลาและโอกาส การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ วิธีได้อ่านหนังสือมาอ่าน ลักษณะการอ่าน การใช้บริการของห้องสมุด เจตคติต่อการอ่าน รสนิยมในการอ่าน นอกจากนี้ผู้ที่มิสนใจรักการอ่านยังจะต้องรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านที่มีต่อการศึกษาล่าเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน

เจตคติ หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความประทับใจ อากาการ การแสดงความคิดเห็น ข้อคิดเห็น ความเชื่อ มุมมอง แง่มุม ในการอ่านจนเกิดเป็นความคิดเห็นเรื่องนั้นๆ

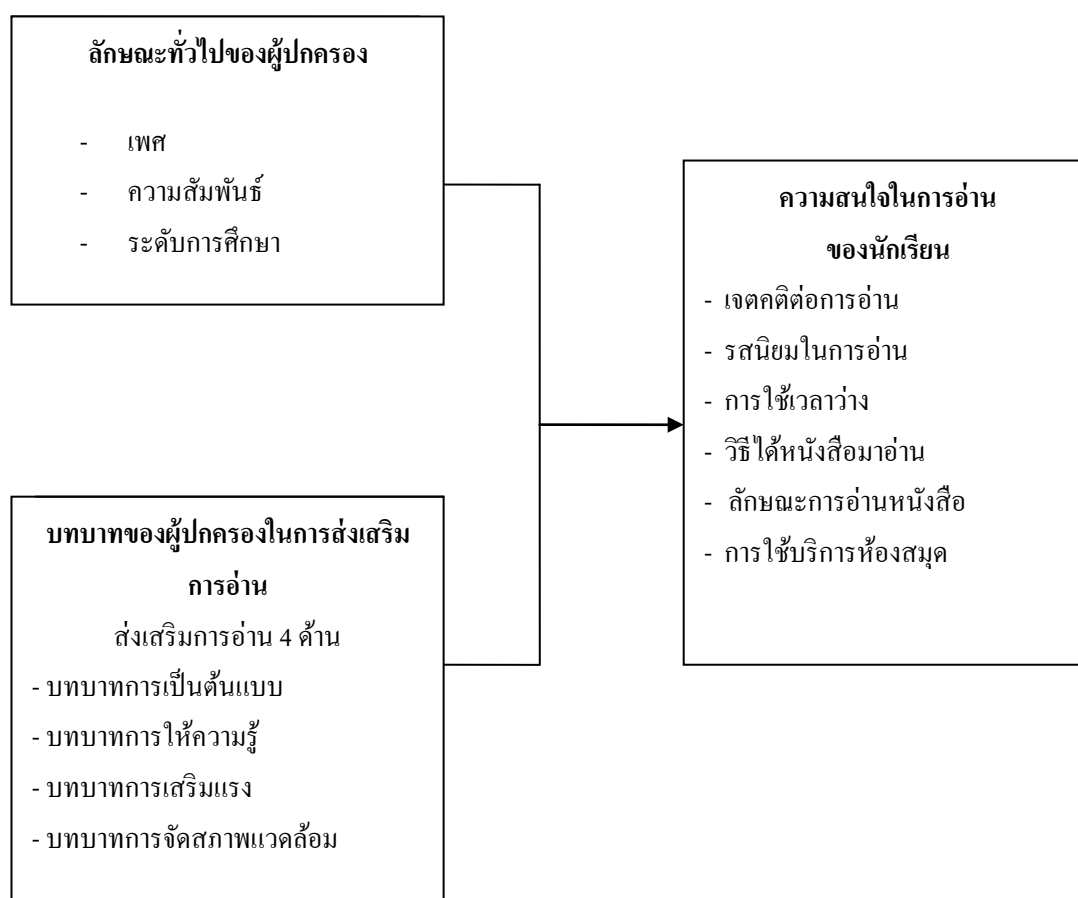
รสนิยม หมายถึง ความนิยมชมชอบ ความพอใจ เช่น มีรสนิยมในการอ่านหนังสือดี
การใช้เวลาว่าง หมายถึง การใช้เวลาที่นอกเหนือจากงานประจำ หรือการใช้เวลาของกิจกรรมที่ต้องทำเป็นประจำทุกวัน เช่น การใช้เวลาว่างหลังจากการเรียน

วิธีได้อ่านหนังสือมาอ่าน หมายถึง หนทางที่จะทำอย่างไรให้ได้มา การปฏิบัติตามหลักการหรือตามกฎ ตามเกณฑ์

ลักษณะการอ่าน หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าต่างจากคนอื่น
การใช้บริการ หมายถึง สิ่งหรือเรื่องที่ทำจากการให้บริการ เช่น การใช้บริการห้องสมุด
นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553
โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาองค์ความรู้หลักการที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีต่างๆ จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินการทำวิจัย โดยมีเนื้อหารายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

1. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน
2. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวไว้ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 เพื่อกำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ กำหนดให้ วันที่ 2 เมษายนของทุกปี เป็นวันรักการอ่าน และในปี 2546 - 2555 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านและการเรียนรู้หนังสือ (ไทยรัฐ, 2555, น.10) ด้วยเหตุผลที่ว่าหนังสือคือสิ่งที่มีพลังอำนาจสูงสุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการกระจายความรู้และรักษาไว้ซึ่งความรู้นั้นๆ จากความสำคัญนี้เอง ประเทศไทยโดยกรุงเทพมหานคร ได้ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเมืองหนังสือของโลกใช้งบประมาณ 280 ล้านบาท เพื่อสร้างกรุงเทพฯให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ และยังสนับสนุนช่องทางต่างๆ ที่เอื้อต่อการ “อ่าน” ของประชาชน

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นการแปลความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจ การอ่านถือว่ามีผลสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มาก เพราะการอ่านทำให้เป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจากงานมหกรรมการอ่าน ปี2552 มีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน โดยต้องการให้คนไทยทุกวัยพัฒนาความสามารถในการอ่านและการรู้หนังสือ (คมชัดลึกออนไลน์, 14 สิงหาคม 2552) ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบันจึงจัดตั้งโครงการ Bangkok – World Book Capital 2013 ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้คนไทยรักการอ่านมากขึ้น โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพฯเป็นจังหวัดแรก เนื่องจากมีความ

เชื่อมั่นว่าชาวกรุงเทพฯมีศักยภาพมากพอที่จะทำให้เมืองหลวงแห่งนี้กลายเป็นมหานครแห่งการอ่านได้ภายในปี 2556 และคาดว่าโครงการดังกล่าวน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นดินแดนแห่งการอ่านในอนาคต มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ การอ่าน “ ไว้หลายท่าน ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2541, น.19) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราว ที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้ ซึ่งเป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ลักษณะการอ่านที่แท้จริง ได้แก่ การทำความเข้าใจความหมายของเนื้อหาที่อ่าน ความหมายดังกล่าวมิใช่เกิดจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่อ่านเท่านั้น หากขึ้นอยู่กับกระบวนการกระตุ้นให้เกิดความคิดรวบยอดหรือเกิดจินตนาการของผู้อ่านเป็นสำคัญ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (25 42, น.11) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด ฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ เพื่อใช้สื่อความหมาย ความคิดระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนให้เข้าใจตรงกัน โดยที่ผู้อ่านได้ประโยชน์จากการอ่าน

มยุรี กันทะลือ (2543, น.12) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน นในการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด จึงต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องรานั้น ๆ สามารถทำความเข้าใจ และนำความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้ และเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ การรับรู้ และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์โดยการแปลออกเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านไป ด้วยตลอดเวลา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546, น .10) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึงการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน ตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่าน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

แฮริสและสมิท (Harris & Smith, 1998, p. 55) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นแบบของการสื่อสาร เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเป็นความคิดระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านตัวอักษรและตามลักษณะการเขียนของตน ผู้อ่านจะรับรู้

สัญลักษณ์หรือตัวอักษรด้วยสายตาเป็นประการแรก จากนั้นก็จะค้นหาความหมายหรือทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์นั้น

ลูเมอิล (Lumail, 1995, p. 9) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการของการทำความเข้าใจภาษาเขียน ซึ่งเริ่มจากการรับรู้ทางสายตาและจบลงที่ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้

จากการศึกษาความหมายสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมาย ของสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความคิด ความรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ต่อไป

ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน

การอ่านนอกจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้แล้ว ยังเป็นการตอบสนองต่อความอยากรู้อยากเห็นเป็นการขยายทัศนนะของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างกว้างขวาง การส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนทั่วประเทศ โดยมีนโยบายมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็นทำเป็น มีนิสัยในการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ. 2544, น.1)

การอ่านหนังสือนั้นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตคนเราอย่างยิ่ง

จินตนา ไบกาจูจี (2543, น.23) ได้สรุปบทบรรยายของ พระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งาน โดยจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความนั้นๆ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้าม หรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้
7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น จึงทำให้สมอง ของผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดยึดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

สุดารัตน์ เกตุราพันธ์ (อ้างถึงใน ศรีรัตน์ เจริญถิ่นจันทร์, 25 42, น.45 - 48) กล่าวว่า เห็นถึงความสำคัญของการอ่านว่ามีประโยชน์ในการที่จะช่วยทำให้รู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ (Information) ทำให้เป็นคนรอบรู้ช่วยให้เข้าใจในเรื่องที่สงสัย อยากรู้ อยากเห็น การอ่านถือเป็นการเรียนรู้ในห้องเรียนได้ตลอดชีวิต การอ่านเป็นการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เป็นการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน (Recreation) การอ่านเพื่อแก้เหงา คลายเครียด อ่านเพื่อฆ่าเวลา เช่น รอคอยรถโดยสารประจำทาง อ่านขณะที่กำลังรอเพื่อน คนที่ไม่ชอบอ่านมักจะใช้เวลาว่างในทางที่ผิด เช่น คบเพื่อนไม่ดี คบเพื่อนชอบเที่ยว ไม่เรียนหนังสือ ชอบเที่ยวห้างสรรพสินค้า ไปดูละคร ภาพยนตร์ ดิฉันเสพยาหรือพาไปในทางเสื่อมเสียอื่น ๆ โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น ถ้ามีเวลาว่างมักจะถูกเพื่อนที่ไม่ดีชักชวนไปในทางเสื่อมเสียได้ง่าย ดังนั้นเวลาว่างควรจะอ่านหนังสือและเล่นกีฬาหรือเล่นดนตรีบ้าง เป็นการผ่อนคลายทำให้เกิดความเพลิดเพลินคลายเครียด หนังสือที่อ่านควรเป็นหนังสือที่สนุกสนาน

การส่งเสริมการอ่านแก่เด็กจะเกิดประโยชน์แก่เด็กมากเพราะการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาล่าเรียน ทั้งการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียน เพราะการศึกษาคือเรื่องที่ต้องดำเนินไปตลอดชีวิต การอ่านเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วยให้เด็กได้ความรู้และข้อมูลใหม่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถทางวิชาการของพวกเขา การอ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสาร หรือแม้กระทั่งการ์ตูนก็ให้ความรู้ได้ข้อมูลใหม่และความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น หนังสือสามารถตอบสนองความต้องการทางสังคมของเด็กๆ ได้ ด้วยการช่วยพวกเขาให้เข้าใจผู้อื่น และสถานการณ์ทางสังคม (Sharma. 2006, p.125-127) การอ่านจึงมีความสำคัญ ทั้งยังก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปพัฒนากิจการงานให้ทันสมัยทันเหตุการณ์ ผู้ที่รักการอ่านเมื่อได้อ่านข้อเขียนที่เป็นปรัชญา ข้อคิด คติธรรมย่อมเกิดการพัฒนาคิดใจและความคิดให้เจริญงอกงาม ทำให้เข้าใจนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพมากขึ้น

ดังนั้น ประโยชน์ของการอ่านหนังสือจะไม่เกิดกับผู้ใหญ่เท่านั้น เด็กที่อ่านหนังสือเป็นประจำจะช่วยให้เด็กรับรู้ทางภาษาทั้งด้านเพิ่มพูนคำศัพท์ และสำนวนภาษา ถ้ายังอ่านมากก็ยิ่งช่วยให้เด็กถนัดในการอ่าน มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาทั้งการพูด และการใช้ภาษา การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นอันเป็นความต้องการของมนุษย์ในการแก้ปัญหา เพิ่มพูนความรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความเพลิดเพลิน และเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ โดยเฉพาะกับเด็ก ซึ่งการอ่านจะเป็นแนวทางหรือเครื่องมือพัฒนาเด็กให้เจริญงอกงามทั้งด้านความคิดและจิตใจ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่าน ตามแนวคิดทฤษฎีหลายแง่มุมดังต่อไปนี้

นิตยา เดวีเลาะ (2551, น.27 - 28) กล่าวว่า 3 องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ ผู้เรียน สิ่งเร้า และการตอบสนอง สามารถแบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การอ่านได้ 8 ชั้น สำหรับลำดับขั้นทั้งแปดของการเรียนรู้ หรือระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ สามารถอธิบายระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ดังนี้

1.) การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ อากการตอบสนองที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือโดยอัตโนมัติที่เมื่อกักของเปรี้ยวจะมีน้ำลายไหลออกมา จะเกิดน้ำตาไหลเมื่อไอรระเหย หัวหอมเข้าตาก็จะเกิดการเคืองและม่านตาจะหรี่ลง

2.) การเรียนรู้ด้วยการเร้า การเรียนรู้ของนักเรียนเริ่มด้วยการเร้าและการตอบสนองกับเงื่อนไขเฉพาะคือ ถ้าต้องการให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างไรก็กำหนดเงื่อนไขในการเร้าให้เฉพาะเจาะจงไปเฉพาะเรื่อง

3.) การเรียนรู้ที่มีข้อผูกมัด เป็นการเรียนรู้ที่ขยายขึ้น คือ มีการเร้าที่ต้องการให้ตอบสนองเป็นติดต่อกันโดยเฉพาะ เช่น การขับรถยนต์เริ่มต้นด้วยขั้นตอนต่าง ๆ จนกระทั่งขับรถได้

4.) การเรียนรู้ด้วยวาจา เป็นการเรียนชนิดตอบสนองด้วยคำพูดที่ติดต่อกันไป เช่น การเรียนเกี่ยวกับโคลง กลอน หรือเรื่องราวปะติดปะต่อกัน

5.) การเรียนรู้โดยการจำแนกแยกแยะ เป็นการเรียนรู้ในขั้นขยาย เช่น สามารถจำแนกพืชพรรณ โดยบอกชื่อของต้นไม้ได้อย่างถูกต้อง หรือสามารถแยกรายละเอียดของเนื้อหาที่อ่าน โดยบอกถึงความสำคัญในเนื้อเรื่องแต่ละตอนได้ถูกต้อง

6.) การเรียนรู้จากความคิดรวบยอด เริ่มต้นจากการที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า การแยกความแตกต่างของสิ่งเร้า จนกระทั่งเกิดความคิดรวบยอด เช่น ในการเรียนภาษา เริ่มจากคำที่ง่าย ๆ สามารถจำแนก การอ่านออกจากคำอื่น ๆ จนกระทั่งเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดในคำนั้น ๆ

7.) การเรียนรู้จากกฎเกณฑ์ เป็นการเรียนรู้ถือหลักการต่าง ๆ ที่อาจจะโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ระหว่างของตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไป เป็นกฎหรือหลักการ เช่น วัตถุที่เป็นวงกลมกับการเคลื่อนไหว นักเรียนจะทราบได้ว่าของกลมนั้นกลิ้งได้หรือไม่ เป็นต้น

8.) การเรียนรู้กลวิธีเกี่ยวกับการแก้ปัญหา เป็นขั้นที่นำหลักการมาใช้ คือ ผู้เรียนต้องใช้ความคิดเพื่อให้ได้สิ่งใหม่ออกมา เช่น ในการตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหา

คอลแมน (Dallman, 1987, p.15) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการอ่านของเด็กไว้ดังนี้

- 1.) **อายุและเพศ** ล้วนมีผลต่อการเริ่มต้นอ่านของเด็ก เด็กที่มีอายุและเพศแตกต่างกันจะมีความพร้อมในการอ่านแตกต่างกัน พบว่า ในเด็กอายุเท่ากัน เด็กหญิงจะอ่านมากกว่าเด็กชาย
 - 2.) **เจตคติเกี่ยวกับการอ่าน** มีผลต่อความต้องการในการอ่านของเด็กนอกจากนั้นยังพบว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคคลในบ้าน ครู เพื่อน โรงเรียน ล้วนมีผลต่อเจตคติเกี่ยวกับการอ่านของเด็กทั้งสิ้น
 - 3.) **วุฒิภาวะทางจิตใจ** เด็กที่มีวุฒิภาวะทางจิตใจสูงกว่า จะประสบความสำเร็จในการอ่านมากกว่าเด็กที่มีวุฒิภาวะทางจิตใจต่ำกว่า
 - 4.) **ความพร้อมทางร่างกาย** เด็กที่มีความพร้อมทางร่างกาย คือ มีร่างกายที่แข็งแรงและออกกำลังกายอยู่เสมอจะมีความรู้สึกตื่นตัวและมีความพร้อมที่จะอ่านมากกว่าเด็กที่ขาดความพร้อมทางด้านร่างกาย เช่น ความง่วง ความเหนื่อยล้า ความหงุดหงิด เป็นต้น
 - 5.) **การมองเห็น** ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการอ่านของเด็กมากที่สุด คือ การมองเห็น ทั้งนี้เพราะดวงตา เป็นอวัยวะที่ทำให้เด็กสามารถอ่านได้
 - 6.) **การได้ยิน** มีผลต่อการออกเสียงของเด็ก ถ้าเด็กมีประสิทธิภาพในการได้ยินเสียงในระดับต่ำจะส่งผลให้ความพร้อมในการอ่านของเด็กลดลงด้วย
 - 7.) **พัฒนาการทางด้านสังคมและอารมณ์** เด็กที่มีปัญหาทางพัฒนาการสังคมและอารมณ์ สังเกตจากอาการ ได้แก่ ความหวาดกลัว ความก้าวร้าว ความกระวนกระวาย เป็นต้น โดยเด็กที่มีความพร้อมในการอ่านจำเป็นต้องมีพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ในระดับสูง
 - 8.) **พัฒนาการทางภาษา** เด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาสูงจะทำให้มีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาในระดับที่ต่ำกว่า
- จากการศึกษา เอกสารทฤษฎีการอ่าน จะพบว่า นิติยา เดวิเลาะ มีองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ผู้เรียน สิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งแบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การอ่านไว้ 8 ชั้น คือ อาการตอบสนองที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือโดยอัตโนมัติ การเรียนรู้ที่เริ่มด้วยการเร้าและการตอบสนองกับเงื่อนไขเฉพาะ การเรียนรู้ที่ขยายขึ้น การเรียนรู้ชนิดตอบสนองด้วยคำพูด ที่ติดต่อกันไป การเรียนรู้ในขั้นขยาย จากการเริ่มต้นโดยที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า การเรียนรู้ ถือหลักการต่าง ๆ ที่อาจจะโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ระหว่างของตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไป เป็นกฎหรือหลักการ และขั้นที่นำหลักการไปใช้

ส่วนทฤษฎีของ ดอลแมน(Dallman) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการอ่านของเด็ก คือ อายุและเพศของเด็ก เจตคติเกี่ยวกับการอ่าน วุฒิภาวะทางจิตใจ ความพร้อมทางร่างกาย การมองเห็น การได้ยิน พัฒนาการทางด้านสังคมและอารมณ์ และพัฒนาการทางภาษา ซึ่งทั้งสองประกอบจากพฤติกรรมทั้ง 8 ชั้น และปัจจัยทั้ง 8 ข้อนี้ มีส่วนต่อกระบวนการอ่านของเด็ก รวมทั้งมีส่วนในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่จะส่งผลต่อพัฒนาการอ่านของเด็ก โดยมีครู ผู้ปกครอง และสิ่งแวดล้อม ที่จะต้องร่วมมือ และช่วยแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการอ่าน

ปัจจัยที่มีต่อการส่งเสริมการอ่าน

การอ่านสามารถฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัยได้ ซึ่งในแต่ละปัจจัยก็จะเกี่ยวข้องกับเด็กหรือสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดตัวเด็ก

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้เคยพระราชทานสัมภาษณ์ (อ้างใน ศรีรัตน์ เจิงกลินจันทร์, น. 56) ไว้ว่า “ฉันอบรมบุตรให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ มีทั้งการศึกษา และสุขภาพดี มีจิตใจดีด้วยนี่คือหลักในการเลี้ยงดูบุตรของฉัน ตอนเขายังเป็นเด็กเล็กๆ ฉันก็ทำหน้าที่ เป็นทั้งพ่อ และแม่ของลูก ต้องคอยดูแลสุขภาพ คอยดูแลสุขภาพ ตรวจสอบการบ้านให้เขา ให้เขา ท่องหนังสือ เพื่อให้สอบได้ดีตั้งแต่เขาอายุยังน้อยทีเดียว”

นอกจากนี้ยังมีผู้เขียนถึงปัจจัยของอิทธิพลในการ ส่งเสริมการ อ่าน สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531, น. 127 - 128) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กไว้ดังนี้

1. อิทธิพลจากครอบครัว รูปแบบการอ่านหนังสือภายในครอบครัว การมีหนังสือที่สามารถหาอ่านได้ง่ายภายในครอบครัวและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้ สิ่งที่อยู่ในโลกรอบตัวของครอบครัวมีส่วนช่วยในการวางรากฐานของการสร้างนิสัยในการอ่าน การสร้างนิสัยรักการอ่าน ให้แก่เด็กนั้น ควรจะเริ่มที่ผู้ใหญ่ก่อนเพราะธรรมชาติของเด็กชอบเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่
2. อิทธิพลของสื่อมวลชน ปัจจุบันนี้สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ให้ทั้งข่าวสารความรู้ ความบันเทิงและให้ประโยชน์ทางการศึกษาด้วย
3. อิทธิพลจากธุรกิจหนังสือ ได้แก่ การเลือกเรื่องให้ตรงกับความต้องการของเด็ก รูปแบบของหนังสือ ราคา สิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก

4. อิทธิพลจากโรงเรียน โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมหน่วยหนึ่งที่มีบทบาทในการให้บริการแก่สมาชิกของสังคม โดยการให้การศึกษาอบรมแก่เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไปที่มารับบริการเพื่อให้สมาชิกของสังคมพัฒนาขึ้นทุก ๆ ด้าน โรงเรียนมีครูและบรรณารักษ์เป็นผู้มีบทบาทในการเรียนการสอน และการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนักเรียน ตลอดจนเป็นผู้อบรมและส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีได้

กรมวิชาการ (2539, น.33) ได้กล่าวถึงปัจจัยการส่งเสริมการอ่าน การกระทำต่าง ๆ เพื่อรื้อใจ จูงใจและกระตุ้นให้อ่านหนังสืออยู่เสมอ พร้อมทั้งแนะนำและชักชวนให้เกิดความพยายามที่จะอ่านหนังสือ อ่านได้ จนสามารถวิเคราะห์วิจารณ์หนังสือได้ องค์กรที่มีบทบาทในการสร้างนิสัยการอ่านได้แก่ครอบครัวและโรงเรียน ซึ่งควรร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ สรุป จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านมีนิสัยในการอ่านนั้น จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมการอ่านจะต้องได้รับความร่วมมือ การให้การสนับสนุน และการดูแลเอาใจใส่ โดยปัจจัยด้านจากครอบครัว ด้านสื่อมวลชน ด้านธุรกิจหนังสือ และจากโรงเรียน ทั้ง 4 ปัจจัยนี้ จึงทำให้มีพัฒนาการทางการอ่านที่ดีได้ เพราะกิจกรรมในแต่ละวันของเด็กๆ มักจะใช้เวลาอยู่บ้านกับผู้ปกครองและเรียนหนังสือจากโรงเรียน ซึ่งเป็นช่วงวัยที่กำลังให้ความสนใจกับกิจกรรมการเรียน หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างในวัยเด็ก ดังนั้นจากปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมและเป็นแรงกระตุ้นที่ดีในการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กนักเรียน

ความสนใจในการอ่าน

ความสนใจในการอ่านของเด็กเป็นผลมาจากการที่เด็กได้รับการกระตุ้นจากกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านที่อยู่กับชีวิตประจำวัน ซึ่งเด็กแต่ละวัยมีความแตกต่างกัน เพราะเด็กในแต่ละช่วงมีลำดับขั้นพัฒนาในการอ่านต่างกัน ในเด็กระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีอายุระหว่าง 13-15 ปี วัยนี้จะเป็นวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น วัยรุ่นสนใจอ่านหนังสือเรื่องต่าง ๆ อย่างกว้างขวางแต่เพศชายและเพศหญิงจะสนใจแตกต่างกัน วัยรุ่นเพศชายมีความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทผจญภัย กีฬา และโลดโผน วัยรุ่นเพศหญิงมีความสนใจเกี่ยวกับความรัก เรื่องประเภทเพื่อน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.48) ได้กล่าวถึง ความสนใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาว่า วัยรุ่นระดับมัธยมทั้งหญิงและชายอ่านหนังสือบางประเภทลดลง และอ่านบางอย่างเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความถนัดและความสนใจเฉพาะเรื่องราวที่คนนิยม มีความสนใจเรื่องการแต่งกาย วิธีการเรียนให้เก่ง การจำ อ่านหนังสือเรียงร้อยที่ยาวขึ้น นวนิยายรัก กีฬา และการแข่งขัน เริ่มสนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เหตุการณ์และคอลัมน์เฉพาะเรื่องเช่น ความเคลื่อนไหวทาง

วิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ๆ การผจญภัย การท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรมเป็นต้น
วัยรุ่นทั้งหญิงและชายชอบอ่านวารสาร นิตยสารและหนังสือการ์ตูน

ซูลี อินมัน (อ้างในกรมวิชาการ .2553, น.41) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้ไว้สอดคล้องกันคือ ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้จะมีความสนใจ ความต้องการและรสนิยมเป็นของตนเอง

สุพิริยา ผลนาค (2550, น.30-32) ได้กล่าวถึง ความสนใจการอ่านกับเยาวชนไทย ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ด้วยรูปแบบของข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่อย่างมากมายและมีความหลากหลาย จึงจำเป็นต้องอาศัยการอ่าน การทำความเข้าใจ การตีความที่ถูกต้อง ผลจากการวิจัยนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาไม่ชอบอ่านหรือสนใจในการอ่านลดลง ในขณะที่ดูโทรทัศน์ถึง 3 ชั่วโมง 50 นาทีต่อวัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2548 น. 2)

เหตุผลหลักที่ไม่อ่านหนังสือ	จำนวน	อัตราร้อยละ
จำนวนผู้ที่ไม่อ่านหนังสือ	18248.0	30.8
ชอบดูทีวี	9931.0	48.4
ไม่มีเวลาอ่าน	8567.3	38.0
ไม่ชอบอ่าน/ไม่สนใจ	5597.2	30.7
อ่านหนังสือไม่ออก	3288.2	16.0
สายตาไม่ดี	3806.7	16.4
ชอบฟังวิทยุ	1792.3	9.8
หาหนังสืออ่านยาก	1239.2	6.8
ไม่มีเงินซื้อหนังสือ	492.3	2.7
หนังสือราคาแพงเกินไป	338.0	1.9
อื่น ๆ	204.6	1.1

ภาพที่ 2 จำนวนและอัตราร้อยละของเหตุผลหลักในการอ่านลดลง

(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2548, น.33)

โดยสรุป ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยระดับชั้นมัธยม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นักเรียน จะมีความสนใจในการอ่านไปในแนวโน้มที่มากขึ้นนั้น มักจะขึ้นอยู่กับเพศ อายุ ความสนใจเฉพาะเรื่อง เช่น หนังสือนวนิยายรัก กีฬา หรืออ่านหนังสือพิมพ์รายวัน รวมถึงการให้ความสนใจในการอ่านหนังสือ เรียน หรือหนังสืออ่านแต่ละประเภท ย่อมขึ้นอยู่กับความสนใจในการอ่านใน 6 ด้าน คือ ด้านเจตคติ ต่อการอ่าน ด้านรสนิยมในการอ่าน ด้านการใช้เวลาว่าง ด้านวิธีได้นำหนังสือมาอ่าน ด้านลักษณะการ อ่านหนังสือ และด้าน การใช้บริการห้องสมุด ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งทางโรงเรียน และที่บ้าน ที่จะสร้างลักษณะนิสัยในการอ่านและความสนใจในการอ่านของเด็กนักเรียนได้

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองหรือครอบครัว

ในอดีตครอบครัวไทยมีลักษณะอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ นอกเหนือจากบิดา มารดา และบุตรแล้วยังมีปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออก ทางอารมณ์ หรือส่งเสริมให้เด็กรู้สึกถึงการมีคุณค่าของตนเอง การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ครอบครัวหรือผู้ปกครองสามารถช่วยให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน ให้เด็กใฝ่รู้ในเรื่อง ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ การทำงาน หรือกิจกรรมต่างๆ (สุภาวี คุ่มแ้วน, 2544, น.16) ครอบครัวมีส่วนอย่างมากในการส่งเสริมการอ่าน ถ้าพ่อแม่รักการอ่านอยู่แล้ว เด็กจะรู้สึกคุ้นชินกับ หนังสือ ทั้งนี้พ่อแม่จะต้องอนุญาตให้เด็กสามารถหยิบจับหนังสือที่มีอยู่ในบ้านได้ รวมทั้งสรรหา หนังสือที่เหมาะสมสำหรับวัยของลูกให้ในโอกาสต่างๆ ให้ลูกได้เป็นเจ้าของหนังสือในบ้านด้วย และวิธีสนับสนุนการอ่านที่ดีที่สุดคือ พ่อแม่อ่านหนังสือไปพร้อมกับลูก อ่านแล้วนำมาคุยกัน ตั้ง คำถามให้เด็กคิด ตั้งประเด็นให้เด็กไปค้น มีรางวัลเป็นแรงจูงใจ เด็กก็จะได้รู้จักการอ่านการค้นคว้า และรู้จักประโยชน์ของหนังสือ และเป็นการใช้เวลาในครอบครัวอย่างอบอุ่นและมีคุณค่า

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

บทบาทของครอบครัวพ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กในการ “ สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย ” มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น.56 - 62) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความสนใจการอ่านต้อง เริ่มที่บ้านก่อน บ้านเป็นสถานที่ที่เด็กจะเรียนรู้ได้ทั้งวัน ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ (โดยเฉพาะแม่) ผู้ปกครอง ญาติผู้ใหญ่ เด็กจะชอบอ่านหนังสือหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การเลี้ยงดู บทบาท ของครอบครัวต่อการอ่านหนังสือของเด็กจะมีมากกว่าโรงเรียน พ่อแม่ควรมีเวลาให้กับลูก

หาหนังสือที่ดีให้ลูก อ่านหนังสือที่ลูกชอบมา ป้อนคำถามให้กับลูกเพื่อจะได้เข้าใจ จินตนาการ และพัฒนาการของลูกด้วย พ่อแม่สามารถสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ลูกได้ดังนี้

1. สอนอ่าน สอนการสะกดคำ สอนทำการบ้าน สอนร้องเพลง
2. เล่านิทาน อ่านบทกลอน อ่านหนังสือให้ฟัง หนังสือภาพสวย ๆ เล่าเรื่องหนังสือ สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ ร้องเพลง แสดงละคร และการเล่นของเล่น
3. พาลูกไปทัศนศึกษา พาไปวัดศึกษาธรรม พาไปร้านจำหน่ายหนังสือ และของเล่นช่วยลูกเลือกหนังสือและของเล่น พาลูกไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น พาไปสวนสัตว์ พาไปวัด พระแก้ว ไปดูจิตรกรรมฝาผนังเพื่อเสริมสร้างจินตนาการเรื่องรามเกียรติ์ และการวาดภาพประกอบ นอกจากนี้พาไปทำบุญที่วัดเป็นประจำ ตอนแรกเด็กอาจจะไปเพราะเกรงใจพ่อแม่ ผู้ปกครอง พ่อแม่ผู้ปกครองต้องอธิบายให้เด็กเข้าใจ ต่อไปเด็กจะอยากไปด้วยตนเอง
4. พ่อแม่พาลูกไปร้านจำหน่ายหนังสือ ช่วยลูกเลือกหนังสือที่ลูกชอบ แล้วควรพาไปชมงานนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือ เช่น งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พาไปอ่านหนังสือที่ห้องสมุดประชาชนใกล้ ๆ บ้าน หรือหอสมุดแห่งชาติ พาไปร่วมกิจกรรมสำหรับเด็กที่ห้องสมุดจัดขึ้นในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเด็ก วันวิทยาศาสตร์ และวันลอยกระทง เป็นต้น
5. พาลูกเล่นเกมต่าง ๆ เช่น เกมทายปัญหา คิดเกมเอง หรือเล่นเกมในหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ เช่น การวาดภาพระบายสี ตอบคำถาม ต่อตัวอักษร เกมอักษรไขว้ เล่นเกมสำเร็จรูป และเกมคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะช่วยให้เขาเรียนรู้ปัญหา และไหวพริบให้กับเด็ก ทำให้เด็กสนุกสนาน เพลิดเพลิน และรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว
6. พ่อแม่ผู้ปกครองควรฝึกให้ลูกจัดทำสมุดภาพ และสมุดบันทึกเรื่องที่อ่าน และสิ่งที่ได้พบเห็นจากการไปทัศนศึกษา และจากการอ่าน
7. พ่อแม่ควรคิดแผนภาพตัวอักษรในระดับสายตาที่เด็กจะมองเห็น ได้ชัดเจนและมีชื่อเสียงได้เพื่อฝึกการอ่าน และนอกจากนั้นควรคิดแผนที่ประเทศไว้ด้วยเพื่อสอนให้ลูกดูแผนที่เวลาจะไปทัศนศึกษาจังหวัดใดควรคิดแผนที่ประเทศไทยไว้ด้วย เพื่อสอนให้ลูกดูแผนที่ เวลาจะไปทัศนศึกษาจังหวัดใดควรให้เด็กดูและศึกษาแผนที่จังหวัดที่จะไปให้ลูกต้องก่อน ตลอดจนอ่านข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวจากหนังสือ อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ หนังสือนันทิเยว ฯลฯ
8. ควรซื้อหนังสือเป็นของขวัญ และรางวัลให้ลูกในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น ของขวัญวันเกิด ของขวัญปีใหม่ ของขวัญรางวัลที่สอบได้คะแนนดี แม้แต่ของฝากจากต่างประเทศแทนที่จะเป็นของเล่นราคาแพง ควรจะเป็นหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กมากกว่า
9. พ่อแม่ผู้ปกครองควรจัดชั้นหนังสือและโต๊ะเขียนหนังสือส่วนตัวให้กับเด็ก

10. บอกับวารสารสำหรับเด็กให้กับเด็กโดยเฉพาะ เด็กจะได้ภาคภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของ และทำให้รักการอ่าน โดยไม่รู้ตัว ซึ่งสร้างความประทับใจจากวารสารที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง บอกับสมาชิกให้

11. พ่อแม่ไม่ควรตามใจลูกด้วยการซื้อทุกอย่างที่ลูกต้องการ ควรจะมีข้อแลกเปลี่ยนให้ลูกได้อ่านหนังสือ คั่นคว่ำ เล่าเรื่อง ร้องเพลง หรือตอบคำถามที่ต้องอ่านจากหนังสือ เมื่อเด็กได้ทำตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ให้ไว้แล้ว พ่อแม่ ผู้ปกครองก็ให้สิ่งที่เด็กต้องการได้ เช่น เด็กอยากเลี้ยงปลาตู้ ผู้ปกครองจะต้องให้เด็กอ่านหนังสือเรื่อง การเลี้ยงปลาตู้ให้เข้าใจและตอบคำถามง่าย ๆ ให้ได้ ผู้ปกครองจึงยินยอมให้เลี้ยงได้ เป็นต้น วิธีการนี้จะทำให้เด็กได้ทั้งความรู้ และขณะเดียวกัน ถ้าเด็กไม่ยอมอ่าน เด็กก็จะไม่ได้สิ่งที่ต้องการ ต้องฝึกให้เด็กรู้จักการรอคอย ซึ่งแะด้วยเหตุผลเมื่อเด็กทำไม่ถูกต้อง และชมเชยเมื่อเด็กทำดี

12. พ่อแม่ควรแนะนำให้ลูกรู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ เช่น หน้าปก หน้าปกใน หน้าคำนำ หน้าสารบัญ หน้าอภิธานศัพท์ หน้าดัชนี และหัดให้ใช้ประโยชน์จากส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ในการอ่านเพื่อความรวดเร็ว เช่น เวลาค้นความหมายจากคำศัพท์ให้รู้จักใช้อภิธานศัพท์ เป็นต้น

13. พ่อแม่ควรหัดให้ลูกรู้จักใช้หนังสืออ้างอิงง่าย ๆ ที่ควรซื้อประจำไว้ที่บ้าน เช่น พจนานุกรมภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ สารานุกรมสำหรับเด็กทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และหนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น

14. พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างในการถนอมหนังสือ และสอนการใช้หนังสืออย่างถูกวิธีให้กับลูก

15. พ่อแม่กระตุ้นให้ลูกวาดภาพ แต่งเรื่องจากภาพ หรือแต่งนิทาน แล้วรวบรวมเป็นหนังสือภาพเล่มเล็ก ๆ ของลูก หรือนิทานที่แม่แต่งขึ้น และให้เด็กร่วมแต่งด้วยแล้วรวมเป็นเล่ม เป็นหนังสือนิทานแม่ลูกแต่งด้วยกัน

16. เมื่ออ่านหนังสือให้ลูกฟังแล้ว ควรวางหนังสือไว้ใกล้ ๆ ลูก เพื่อให้ลูกได้สัมผัสหรือหยิบอ่านต่อ

17. หลังจากให้อ่านหนังสือให้ฟัง เล่านิทาน เล่าเรื่องหนังสือแล้ว ควรสนทนากับลูก เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตัวละครที่ลูกชอบ ให้ลูกเล่าตอนจบ ถามคำถามง่าย ๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และเพื่อเพิ่มความสนใจ เช่น ภาพนี่คือภาพอะไร ในรูปนี้มีต้นไม้กี่ต้น ลูกชอบตัวละครตัวไหนมากที่สุด ทำไมจึงชอบ รูปนี้มีลูกหมูกี่ตัว ลูกหมูอีกตัวหนึ่งอยู่ที่ไหน ฯลฯ

18. พ่อแม่แนะนำให้ลูกอ่านหนังสือ คู่มือฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเรียกว่า หนังสือ ประเภท “ทำอะไรก็ได้ด้วยตนเอง” (How - to) และฝึกให้เด็กลองปฏิบัติตามขั้นตอนด้วยการปฏิบัติจริง เช่น ทำขนมฟอยทอง ขนมเค้ก ทำกระทง ทำของเล่น ทำตัวหุ่นตุ๊กตา ฯลฯ หนังสือประเภทนี้เป็นที่นิยมอ่านกันมาก โดยเฉพาะวัยรุ่น เพราะทำให้ผู้อ่านได้รู้จักใช้หนังสือเป็นคู่มือเรียนด้วยตนเอง

19. พาลูกไปร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรม “พ่อแม่ลูกอ่านหนังสือด้วยกัน” “สนทนาเกี่ยวกับหนังสือ” สัมผัสเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัคร ถ้าเป็นกิจกรรมที่ต้องการผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครทำโครงการส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรม “ราตรีแห่งการอ่านร่วมกันในครอบครัว”

20. ศึกษา ค้นคว้า ฝึกอบรม ฟังการอภิปรายเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านให้ ลูก เพื่อนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ส่งเสริมการอ่านของลูก

21. พาลูกไปหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดประชาชนในวันหยุด เพื่อให้ลูกคุ้นเคยกับห้องสมุด ไปรู้จักกับบรรณารักษ์ห้องสมุด เพื่อจะได้ขอความช่วยเหลือในการใช้หนังสือของลูกในห้องสมุด

22. กำหนดเวลาดูโทรทัศน์กับลูก เพราะโทรทัศน์และวีดิทัศน์จะดึงความสนใจของเด็กได้มากกว่าการอ่าน

23. ขณะที่เด็กกำลังดูโทรทัศน์รายการที่เหมาะสมกับเด็ก อย่าให้เด็กอ่านหนังสือ หรือวาดภาพไปด้วย แต่ถ้าเป็นการสอนการวาดภาพหรือฝึกทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็ให้เด็กทำตามได้

24. เวลาเด็กดูโทรทัศน์ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรดูกับเด็กด้วย เพื่อตรวจสอบรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมกับลูก ๆ

25. การดูการ์ตูน ไม่ควรปล่อยให้เด็กดูตามลำพัง ถึงแม้ว่าการ์ตูนญี่ปุ่นจะทำให้เด็กคิดใจและชอบดูมาก เสมือนเพื่อนสนิทของลูกก็ตาม แต่การ์ตูนญี่ปุ่นมีเนื้อหาทั้งดี และไม่ดี ซึ่งแบ่งออกได้ถึง 4 ประเภท คือกลุ่มใช้อารมณ์ โลก โชน ก้าวร้าว รุนแรง กลุ่มใช้เหตุผล มีการแทรกเนื้อหาสาระไม่ก้าวร้าว และกลุ่มพิเศษมักเป็นเรื่องตีพิมพ์ เป็นหนังสือเสนอเรื่องที่เป็นลักษณะสากล มีเนื้อเรื่องกว้างขวางหลากหลาย การที่เด็กชอบดูการ์ตูนญี่ปุ่น เพราะการ์ตูนญี่ปุ่นมีเนื้อเรื่องที่สัมพันธ์หรือสอดคล้องกับธรรมชาติ และอารมณ์ของเด็กมากที่สุด ตลอดจนก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เสริมสร้างจินตนาการอย่างกว้างขวาง แต่ขณะเดียวกันก็ขึ้นชมและเลียนแบบ เวลานั่งดูการ์ตูนกับลูก พ่อแม่ควรพูดคุยซักถามแลกเปลี่ยนความคิดกับลูก เพื่อชี้ให้ลูกรู้จักแยกสิ่งที่ดี และสิ่งที่ไม่ดีที่สะท้อนให้เห็นจากตัวละครการ์ตูนได้ พ่อแม่ต้องอธิบายว่าทำไมตัวการ์ตูนจึงต้องทำอย่างนั้น ซึ่งจะช่วยให้เด็กค่อย ๆ เรียนรู้ และคิดตามจนกระทั่งสามารถจะแยกความดี และความไม่ดีออกจากกันได้ ตลอดจนความก้าวร้าวและความรุนแรงต่าง ๆ พ่อแม่ต้องค่อย ๆ สอน ชี้แนะให้ลูกรู้จักเห็น

อกเห็นใจผู้อื่น รู้จักเสียสละ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการ์ตูนสร้างสื่อสัมพันธ์ และความอบอุ่นในครอบครัว ได้เป็นอย่างดี การอ่านหนังสือการ์ตูนก็เช่นเดียวกัน จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านได้เช่นเดียวกับหนังสืออื่น ๆ เพียงแต่ในหนังสือการ์ตูนเด็กจะขาดรรถรสจากบรรยายโวหารและพรรณนาโวหารเท่านั้น

26. สนับสนุนและแนะนำการทำกิจกรรม ประกวด หรือแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือและการอ่านของลูก ตลอดจนส่งเสริมความถนัดของลูก เพื่อให้ลูกเติบโตไปอย่างมีคุณภาพทั้งสมอง ร่างกาย และจิตใจ

27. ส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกเข้าร่วมกิจกรรมภาคฤดูร้อนเกี่ยวกับหนังสือ และการอ่านที่โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อจะได้รู้จักเพื่อน ๆ ต่างสถาบัน และได้ประโยชน์จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จัดโครงการทัศนศึกษาเยาวชนปิดภาคฤดูร้อนขึ้น ได้แก่ “แคมป์เยาวชนรักษ์ธรรมชาติ ” “แคมป์นักโบราณคดีน้อย ” และ “ตามรอยประเพณี 3 พระราชวังเมืองเพชร ” เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเอกชนและโรงเรียนจัดขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก

28. ให้ลูกอ่านหนังสือให้ฟังเมื่อลูกอ่านได้แล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบการอ่านของลูก ทำให้ลูกมีความรู้ไปด้วย เช่น เรื่องศาสนา วรรณคดีไทย ความรู้ทั่วไป มีผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณคดีไทยหลายคนยอมรับว่า ตอนเป็นเด็กพ่อแม่ให้อ่านวรรณคดีไทยให้ฟังจึงทำให้สนใจวรรณคดีไทย รักวรรณคดีไทย และเชี่ยวชาญวรรณคดีไทย เมื่อเติบโตขึ้นมาเวลาที่อ่านหนังสือด้วยกันนั้นเป็นโอกาสที่พ่อแม่จะได้สอดแทรกความคิดเห็น แนะนำศีลธรรมจรรยาและมารยาทไปในตัว

29. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรมีเวลาคู่กับลูกเรื่องโรงเรียน การเรียน เพื่อน ๆ และหนังสือ ที่ลูกชอบโดยใช้ภาษาเดียวกับลูก พยายามทำตัวเป็นเพื่อนกับลูก ไม่ดุ ไม่ตำหนิ และไม่เข้มงวดเกินไป เมื่อลูกปรึกษาหารือก็รับฟังและให้คำแนะนำกับลูก ลูกจะได้ไม่ปิดบังพ่อแม่เมื่อมีปัญหาอย่าใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาจะทำให้เด็กเลียนแบบ และทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าวได้

30. ปรึกษากับครูและโรงเรียนเมื่อลูกมีปัญหา และให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา กับโรงเรียน

นอกจากนั้น ยังมีแนวคิดแนวปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้บุตรหลานทั้งให้ลูกทำด้วยตนเองและพ่อแม่ทำร่วมกันกับลูก (คณะทีมงานจาก Thaichildren.com, 2554, ออนไลน์) ดังนี้

1. ควรให้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ เป็นแหล่งข่าวที่สำคัญภายในบ้านมากกว่าที่จะอาศัยโทรทัศน์หรือวิทยุ ถ้าพ่อแม่ติดโทรทัศน์ หรือชอบเปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะห้ามลูกไม่ให้ติดโทรทัศน์ได้ ภายในบ้านควรมีมุมหนังสือ หรือห้องสมุด และจัดพื้นที่เฉพาะให้กับหนังสือเด็ก ตามความเหมาะสม

2. นิทานก่อนนอนที่พ่อแม่อ่านให้ฟัง จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของนิสัยรักการอ่าน (เด็กมักจะชอบให้แม่อ่านหนังสือแนวหนึ่งให้ฟัง และให้พ่ออ่านหนังสืออีกแนวหนึ่งให้ฟัง) เด็กอ่านอะไร ไม่ว่าจะมึนหรือหาล้านหรือยาวเพียงใด ควรซักถามและให้ความสนใจตามสมควร (แต่ต้องระวังอย่าไปรบกวนสมาธิขณะกำลังอ่าน) ให้หนังสือ สมุด ดินสอ เป็นของขวัญวันเกิดหรือในโอกาสสำคัญ และเป็นรางวัลในบางครั้ง

3. ภาพพ่อแม่ที่อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ อย่างจริงจัง เป็นภาพที่กระตุ้นความสนใจในการอ่านได้อย่างดีที่สุด (แต่ต้องเป็นไปตามปกติชีวิต) เมื่อเด็กเริ่มอ่านออกให้เด็กอ่านข่าวหรือบทความสั้น ๆ ที่เหมาะสมให้ฟัง หากเด็กถามอะไรแล้วผู้ใหญ่ตอบไม่ได้ในทันที ควรชวนเด็กไปค้นหาคำตอบในหนังสือด้วยกัน

4. พ่อ แม่ ลูก เคยนั่งอ่านหนังสือด้วยกันบ้างไหม (ไม่ว่าจะเป็นเล่มเดียวกันหรือคนละเล่ม) เมื่อมีเหตุการณ์ที่อ้างอิงถึงหนังสือได้ควรสนทนาเล่าสู่กันฟัง สนับสนุนให้เด็กได้พัฒนาแนวหนังสือที่ตนชอบอ่าน ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละคน

5. เมื่อไปจับจ่ายใช้สอยหากมีโอกาสควรแวะร้านหนังสือด้วยกัน ไม่ว่าจะซื้อหนังสือหรือไม่ก็ตาม หอสมุดแห่งชาติ เป็นสถานที่ที่เด็กควรได้ไปสักครั้งหนึ่ง อย่าพลาดงานสัปดาห์หนังสือต่าง ๆ เพราะนอกจากจะมีหนังสือลดราคาเป็นจำนวนมากแล้ว ยังเป็นบรรยากาศที่สนุกสนานไปอีกแบบหนึ่ง

6. หาหนังสือมาอ่าน อ่านให้เด็กฟัง หรือเล่าให้เด็กฟังก่อนการเดินทางไปทัศนจรทำบุญ ประกอบพิธีตามเทศกาล หรือพักผ่อนตากอากาศ ใช้การอ่านเป็นส่วนประกอบของการไปเที่ยวด้วยกันเสมอ (เช่น อ่านป้ายเกี่ยวกับสัตว์ที่เด็กสนใจเมื่อไปเขาเดิน) หลีกเลี่ยงการดำเนินชีวิตด้วยเหตุผลที่ว่าไม่ชอบอ่านหนังสือ หรือเอาแต่เล่น ไม่ยอมอ่านหนังสือ เพราะการเล่นเป็นการเรียนรู้ของเด็ก วิธีที่ดีกว่าก็คือ โยงการเล่นและการอ่านให้เป็นการเรียนรู้ควบคู่กันไป

7. หนังสือมีคุณอนันต์ แต่ก็มีโทษมหันต์ ระวังระวังในการเลือกหนังสือให้เด็ก ควรตระหนักอยู่เสมอว่าเป้าหมายของการอ่านไม่ได้อยู่ที่การอ่าน หรือเป็นหนอนหนังสือ แต่อยู่ที่การรู้จักอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน เป็นส่วนหนึ่งของความเข้าใจและความเพลิดเพลินในชีวิต

จาก ข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กโดยผ่านทางกิจกรรมต่างๆที่让孩子ทำด้วยตนเอง และพ่อแม่ทำร่วมกับลูก

บทบาทในการให้ความรู้

ดวงพร พวงเพชร (2541) กล่าวว่า การเป็นผู้ให้ความรู้ ให้ข่าวสาร หรืออบรมสั่งสอนย่อมจะต้องมีเนื้อหาสาระเพื่อนำไปสู่วิธีปฏิบัติแก่เด็กโดยตรง บิดามารดา ผู้ปกครอง สามารถ ใช้เทคนิควิธีสั่งสอนเด็กให้รู้จริงและรู้แจ้ง เช่น การเรียกมาพูดคุย อธิบายให้เห็นความสำคัญของการอ่าน หนังสือ ประโยชน์หรือโทษของเนื้อหาหนังสือประเภทต่าง ๆ อีกทั้งสามารถนำข่าวสารจากการสนทนามาเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือระหว่างการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ระหว่างการดูโทรทัศน์ ระหว่างการเดินเที่ยวตามศูนย์การค้า เพื่อให้เด็กรู้จักการแก้ปัญหาโดยการใช้อย่างถูกต้อง แต่บิดามารดาต้องไม่บังคับเกี่ยวข้องเชิงเด็กให้อ่านมากจนเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเครียด ไม่สบายใจ นอกจากนี้บิดามารดา ผู้ปกครองควรพาเด็กไปดูการจัดนิทรรศการที่ให้ความรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

บทบาทในการเป็นต้นแบบ

การที่เด็กเลือกกระทำตามอย่าง หรือเลียนแบบอาจเรียกได้ว่า เด็กได้รับต้นแบบมาจากการแสดงพฤติกรรมของบิดามารดา ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกลงในทางบวกและทางลบเพราะถ้าการปฏิบัติตนของบิดามารดาขัดแย้งกับการอบรมสั่งสอนก็จะมีผลต่อการอบรมสั่งสอนที่ไม่ประสบผลสำเร็จตามที่บิดามารดาต้องการ ดังที่มีคำพังเพยของไทยกล่าวเปรียบเทียบได้ว่า “ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น ” การเลียนแบบจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมตาม โดยไม่รู้สึกรู้ว่ากำลังถูกชักจูง และเป็นการสร้างนิสัยที่ต้องการให้มีในเด็กได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2542, น.48) การที่บิดามารดาแสดงนิสัยรักการอ่านโดยการใช้ประโยชน์จากหนังสือในการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านหนังสือ และแสดงให้เห็นว่าบิดามารดาชอบการอ่าน สนใจอ่าน หรือมีนิสัยรักการอ่านอยู่เสมอ

บทบาทในการเสริมแรง

การเสริมแรง หมายถึง การใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้รับเกิดความพึงพอใจ และมีผลต่อการเสริมสร้างพฤติกรรม โดยปกติเด็กๆ มักชอบให้บิดามารดาชมเชย ให้รางวัล ชื่นชม ซึ่งเป็นการให้กำลังใจส่งผลให้เด็กได้เรียนรู้ว่า สิ่งที่ทำนั้นถูกต้องเหมาะสม โดยบิดามารดาต้องให้ความสนใจใส่และสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของเด็ก การเสริมแรงสามารถทำได้หลายแบบเช่น การยิ้ม แยมแจ่มใส สนใจไต่ถาม สนใจในสิ่งที่เด็กพอใจ สนใจเมื่อเด็กอ่านหนังสือให้ฟัง (อารีย์ พันธมณี, 2540, น.19) การเสริมแรงจะทำให้เด็กเกิดกำลังใจ พอใจ สร้างความกระตือรือร้นเกิดความต้องการอ่านหนังสือต่อไป

บทบาทในการจัดสภาพแวดล้อม

ดวงพร พวงเพชร (2541) กล่าวว่า การที่เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีคุณภาพ สภาพแวดล้อมก็มีส่วนช่วยได้ สภาพแวดล้อมมีความเป็นระเบียบ สะอาด สงบ ทำให้เกิดความสะดวกสบาย สมาชิกในครอบครัวมีผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็ก เพราะการสร้างสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศที่อบอุ่นภายในบ้านจะทำให้เด็กรู้สึกที่บ้านมีความรัก ความอบอุ่น เด็กจะรู้สึกว่าการอ่านหนังสืออยู่ที่บ้านเป็นสิ่งที่ตนเองชอบ ไม่รู้สึกตึงเครียด มีความสุขที่จะอ่าน การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการอ่าน ห้องต้องมีแสงสว่างที่พอเหมาะ มีโต๊ะเก้าอี้ มีชั้นเก็บหนังสือของเด็กที่เป็นสัดส่วน รวมทั้งเลือกหนังสือที่ตรงกับความสนใจเฉพาะของเด็กด้วย อาจเป็นหนังสือเกี่ยวกับสัตว์ เกี่ยวกับการผจญภัย เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าบิดามารดา ผู้ปกครอง มีส่วนสำคัญและมีอิทธิพล ในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยผ่านทางพฤติกรรมที่แสดงออกจากการปฏิบัติบทบาททั้ง 4 บทบาท เพราะการเรียนรู้ของเด็กทุกคนเริ่มต้นมาจากครอบครัว บิดามารดา ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทในการปลูกฝังนิสัยในการอ่านให้แก่เด็กแล้ว เด็กก็จะเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีนิสัยในการอ่าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัย และเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน นิสัยรักการอ่าน และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการส่งเสริม สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางและประยุกต์ใช้กับงานวิจัยนี้

งานวิจัยในประเทศ

เกศสุรางค์ สักกะบุชา (2540) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เด็กที่มีนิสัยรักการอ่านต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการ

ใช้เทคนิคแม่แบบ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกัน และพบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

นิตยา จิตแหลม (2541) ได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมเสริมการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน และนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนลำปางกัลยาณี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โรงเรียนบ่อเสวกวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดน่าน โรงเรียนปัว อำเภอปัว จังหวัดน่าน และโรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โรงเรียนละ 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20คน กลุ่มควบคุม 20 คน ใช้เวลาทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมการอ่าน และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมการอ่านกับนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านมีความเข้าใจและนิสัยรักการอ่านหลังทดลองแตกต่างกัน

ดวงพร พวงเพชร (2542) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้ ด้านการเป็นตัวแบบ ด้านการเสริมแรง และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวโดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่าน และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวทั้ง 4 ด้าน สามารถทำนายนิสัยรักการอ่านได้ดีกว่าการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวเพียงด้านใดด้านหนึ่ง โดยที่ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ทำนายนิสัยรักการอ่านได้สูงสุด

บุญชัย เกรียงบุญธนนันท์ (2543) ได้ศึกษาภูมิหลังด้านครอบครัวเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมืองนครปฐม ที่มีความสามารถในการอ่านสูง เป็นกลุ่มที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน และมีทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมการอ่านสูงกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ในขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง เป็นกลุ่มที่ผู้ปกครองมีปัญหาในการส่งเสริมการอ่านน้อยกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ

จิราพร คำด้วง (2546) ได้ศึกษาถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านและแบบสอบถามนักเรียนด้านความสนใจในการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านอยู่ใน

ระดับปานกลาง ส่วนความสนใจในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางตรงระดับน้อย โดยพบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.235

ถาวร บุบผาวงษ์ (2546) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย ด้านความเชื่อในความสามารถของตนเอง ด้านการส่งเสริมการอ่านที่บ้านของผู้ปกครอง ด้านการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยของผู้ปกครอง ด้านการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันของผู้ปกครอง ด้านการส่งเสริมการอ่านจากห้องสมุดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับตัวแปร กับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในทางบวก

ศุภราณี ประคำพอง (2547) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่าน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุระหว่าง 5 - 6 ปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนอนุบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรีจำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่ใช้โปรแกรมการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่านมีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

สกุณี เกรียงชัยพร (2548) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานครตามองค์ประกอบด้านส่วนตัว ครอบครัว สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสังคม พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มี 5 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนด้านการอ่านจากครูในโรงเรียน แรงจูงใจในการอ่าน การใช้เทคโนโลยี การรับสื่อและสิ่งพิมพ์ และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ร่วมกันพยากรณ์นิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ได้คิดเป็นร้อยละ 26.3

สมจิตร์ แก้วโน (2550) ได้ศึกษาถึงความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ผลของการวิจัยคือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านหนังสือนิทานและเรื่องผจญภัยตื่นเต้น รองลงมาได้แก่หนังสือบันเทิงคดี นิยายสารและหนังสือพิมพ์ โดยขึ้นอยู่กับประเภทและเนื้อหาของสิ่งพิมพ์นั้น สถานที่ที่นักเรียนใช้ในการอ่านมากที่สุด คือ บ้าน ห้องสมุดโรงเรียน และห้องเรียน ส่วนแหล่งที่นักเรียนยืมสิ่งพิมพ์อ่านมากที่สุด คือ ห้องสมุดโรงเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

อนามบา (Anamba, 1979) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาวิธีการที่จะส่งเสริมการอ่านของเด็กวัยก่อนเข้าเรียน และเด็กวัยเรียน ด้วยการนำเอาส่วนเด่น ๆ ที่น่าสนใจของหนังสือมาเล่าให้เด็กฟัง ผลจากการวิจัย พบว่าเด็กมีความสนใจที่จะอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น ซึ่งแบเรเดอร์ (Breader, 1984) ได้ทำการศึกษาถึงผลของการเล่าเรื่องหนังสือโดยทำการศึกษากับนักเรียนเกรด 8 ถึงเกรด 12 ที่โรงเรียนมัธยมจอห์น โอลิเวอร์ ในแวนคูเวอร์ จากการสุ่มตัวอย่าง 44 คน เล่าเรื่องหนังสือรวม 18 เรื่อง แล้วใช้แบบสอบถามวัดด้านความสนใจในการอ่าน และด้านความรู้สึกของนักเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนอ่านเรื่องที่นำมาเล่าเรื่องหนังสือมากกว่าเรื่องอื่น ๆ และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการเล่าเรื่องหนังสือช่วยให้รู้แหล่งหนังสือที่จะอ่านได้ดี ส่วนในด้านความรู้สึกพบว่า การเล่าเรื่องหนังสือ สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบรรณารักษ์ และสร้างนิสัยรักการอ่าน

ดิจีโอวานา (Digiovana, 1997, p.2-8) ศึกษาถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อบันเทิงอย่างเสรี และการอ่านต่อแรงจูงใจในการอ่าน ทักษะที่ต้องการอ่านและความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในระดับเกรดมัธยมต้น รวมทั้งผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้ วิธีการศึกษาโดยให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม และใช้คะแนนจากแบบทดสอบมาตรฐานที่ทดสอบถึงทักษะของนักเรียนในการอ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และความสามารถในการอ่านโดยรวม ผลการศึกษาพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มในความสามารถของการอ่าน ผลการศึกษาพบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูงและกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้เวลาในการอ่านโดยมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านสูงและต่ำ แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมจากครอบครัวมีส่วนต่อการอ่านที่ดี

เรย์มอน (Raymond, 1983) พบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสูงกว่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน

โรแลนด์ (Rolando, 1985) ได้เปรียบเทียบวิธีการที่จะทำให้เด็กสนใจในการอ่านหนังสือ โดยการทำทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเมืองมอนคานา วิธีการคือ กลุ่มละ 1 กิจกรรม คือ การเล่านิทาน การให้เด็กอ่านหนังสือเอง และการฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้น โดยหนังสือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นหนังสือชื่อเดียวกันคือ “The Wild Swans” เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จจะมีการสอบถามกลุ่มใดจะสนใจและจำเรื่องราวของหนังสือได้มากที่สุด ผลการวิจัยพบว่า การให้เด็กอ่านหนังสือเอง การฉายสไลด์ประกอบเสียงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ จะก่อให้เกิดความสนใจและจำเรื่องได้มากกว่าการเล่านิทาน

เอกสารการอ่านของ ลี (Lee, 1985) กล่าวว่า การที่ผู้ปกครองได้อ่านหนังสือให้บุตรหลานฟังและได้จัดหาหนังสือ หรือวัสดุการอ่าน พร้อมกับการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก หรือชอบที่จะพูดเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือ การอ่านหนังสือในเวลาว่าง ซึ่งบทบาทเหล่านี้ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงได้ปฏิบัติมาก ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้เด็กมีนิสัยในการอ่านและประสบความสำเร็จในการพัฒนาการอ่านของตนเองในอนาคต

จากงานวิจัย และเอกสาร ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้อย่างมาก ผู้ใดมีความสามารถพิเศษในการอ่าน มักจะได้รับความเจริญก้าวหน้ารวดเร็ว และรุ่งเรืองกว่าผู้ที่ไม่ค่อยมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งปัจจัยทางด้านการสนับสนุนส่งเสริม ด้านการอ่านจากผู้ปกครอง การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู และโรงเรียน ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดนิสัยรักการอ่านที่เหมาะสมต่อนักเรียน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กสรุปได้คือ อิทธิพลจากครอบครัว อิทธิพลจากสื่อมวลชน อิทธิพลจากการเลือกอ่านหนังสือ และอิทธิพลจากโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน 2.) ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียน 3.) เปรียบเทียบบทบาทผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ตามคุณลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ ความสัมพันธ์ อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และ 4.) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2553 ประเภทละ 123 คน รวมจำนวนประชากร 246 คน แยกตามเพศ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียน

ระดับชั้น	ประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2			
ห้องเรียนที่ 2/1	19	26	45
ห้องเรียนที่ 2/2	21	18	39
ห้องเรียนที่ 2/3	19	20	39
ผู้ปกครองของนักเรียน	46	77	123
รวม	105	141	246

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม โดยสอบถามจากนักเรียนและผู้ปกครอง แยกเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามถามนักเรียนด้านความสนใจในการอ่าน
ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านแบบสอบถาม
มีลักษณะแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับคำถามถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน
ของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ

1. บทบาทของผู้ปกครองในฐานะการให้ความรู้
2. บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ
3. บทบาทของผู้ปกครองในฐานะการเสริมแรง
4. บทบาทของผู้ปกครองในฐานะการจัดสภาพแวดล้อม

ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ชุดที่ 2 แบบสอบถาม ถาถามนักเรียนด้านความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับคำถามด้านความสนใจในการอ่านของนักเรียน มี 6 ด้าน

ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงจากการวัดนิสัยรักการอ่านของ ถาวร บุษปวงษ์ (2546) คือ

1. การใช้เวลาว่าง
2. เจตคติต่อการอ่าน
3. รสนิยมในการอ่าน
4. วิธีได้นั่งสมาธิมาอ่าน
5. ลักษณะการอ่านหนังสือ
6. การใช้บริการห้องสมุด

ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่นำมาหาคุณภาพ ได้แก่ แบบสอบถามบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน และแบบสอบถามความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบสอบถาม
2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถาม เพื่อนำเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ต้องการนำมาพัฒนาปรับปรุงในเรื่องของภาษาให้เหมาะสมกับประชากรที่ใช้ในแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามทั้งสองชุดไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องของเนื้อหาและการสร้างแบบสอบถาม ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามจากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาจากค่า IOC จากแบบสอบถามของผู้ปกครอง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.69 ถึง 1.00 และแบบสอบถามของนักเรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.69 ถึง 1.00
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 และผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดบางประกอก จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) จากสูตรของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามฉบับของผู้ปกครองมีค่าเท่ากับ 0.91 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามฉบับของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 0.87 แสดงว่าเป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้ว
6. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ไปขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 246 ชุด โดยคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนและผู้ปกครองจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์จากค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ดังนี้
 - 2.1 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยในภาพรวม แยกออกเป็นรายด้าน 4 ด้าน และแต่ละรายการ โดยใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยกำหนดค่าการแปลผลบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่น้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 4.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 - 5.00	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

2.2 เปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ตามเพศ ในภาพรวม และแยกเป็นรายด้าน 4 ด้าน โดยใช้ค่าสถิติ (t - test)

2.3 เปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ในภาพรวม และแยกเป็นรายด้าน 4 ด้าน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - way ANOVA) และถ้าผลแสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และวิเคราะห์การทดสอบเป็นรายคู่

2.4 ระดับความสนใจในการอ่านของนักเรียน วิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในภาพรวม แยกเป็นรายด้าน 6 ด้านและแต่ละรายการ โดยใช้การแปลผลดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดค่าการแปลผลความสนใจในการอ่านของนักเรียน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่น้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

2.5 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. จำนวนค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยทดสอบความแตกต่างของเพศ ด้วยค่าสถิติ t - test และเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับนักเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - way ANOVA)
3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์บทบาทของผู้ปกครองที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยใช้สถิติสูตรสหสัมพันธ์แบบผลคูณของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติและ โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางและ
การสรุป ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 2. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 3. การ เปรียบเทียบบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเพศ ความสัมพันธ์ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
 4. การ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับ
ความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 5. ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนจำนวน 123 คน ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1.สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังผลที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครอง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	123	100.00
ชาย	46	37.40
หญิง	77	62.60
2. ความสัมพันธ์	123	100.00
บิดา	44	35.77
มารดา	70	56.91
พี่	4	3.25
อื่นๆ	5	4.07
3. อาชีพ	123	100.00
รับราชการ/ วิชากิจ	32	26.02
เอกชน	32	26.02
ธุรกิจส่วนตัว	36	29.26
อื่นๆ	23	18.70
4. การศึกษา	123	100.00
ต่ำกว่าปริญญาตรี	36	29.27
ปริญญาตรี	63	51.22
ปริญญาโท	17	13.82
อื่นๆ	7	5.69

จากตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 62.60 ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นมารดา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 56.91 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.26 และพิจารณาพบว่า อาชีพรับราชการ / วิสาหกิจ และเอกชน มีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.02 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 ตามลำดับ

2. บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการอ่าน

จากการการศึกษาบทบาท ของผู้ปกครอง นักเรียนในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมและรายด้าน จากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3 – 7

2.1 บทบาทของของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมและรายด้าน ผลแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ภาพรวมของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ฐานะเป็นต้นแบบ	3.07	.665	ปานกลาง	4
2. ฐานะเป็นผู้ให้ความรู้	3.57	.704	มาก	1
3. ฐานะเป็นผู้เสริมแรง	3.27	.640	ปานกลาง	3
4. ฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม	3.37	.593	ปานกลาง	2
รวม	3.32	.529	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครอง มีบทบาท ในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.32$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีบทบาทในระดับมากเพียงด้านเดียว ด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรก คือ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) รองลงมา คือ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม ($\mu = 3.37$) และบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านฐานะเป็นผู้เสริมแรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.27$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านฐานะเป็นต้นแบบ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.07$)

นำบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านมาแยกวิเคราะห์เป็นรายด้าน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นต้นแบบ ผลแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะต้นแบบ

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. อ่านหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดีเป็นประจำ	3.07	.956	ปานกลาง	4
2. หนังสือจากแหล่งต่างๆ เป็นประจำ	2.50	1.11	น้อย	8
3. เวลาว่างท่านหยิบหนังสือมาอ่านให้นักเรียนเห็น	3.13	1.02	ปานกลาง	3
4. ค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการค้นคว้าจากหนังสือ	3.06	1.05	ปานกลาง	5
5. นำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยในขณะที่เดินทางไปสถานที่ใดก็ตาม	2.95	1.15	ปานกลาง	6
6. แนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้คนอื่นๆ อ่านตาม	2.63	1.01	ปานกลาง	7
7. ชื้อหนังสือ นิยายสาร/ วารสารหรือหนังสือพิมพ์มาอ่านอย่างต่อเนื่อง	3.39	1.20	ปานกลาง	2
8. เมื่ออ่านหนังสือแล้วเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น/ ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย	3.53	1.08	มาก	1
ภาพรวม	3.07	.665	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นต้นแบบ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.07$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีบทบาทในระดับมากและระดับน้อยอย่างละ 1 รายการ รายการอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ อันดับแรก คือ เมื่ออ่านหนังสือแล้วเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น / ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$) รองลงมา คือ ชื้อหนังสือ นิยายสาร/ วารสารหรือหนังสือพิมพ์มาอ่านอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.39$) และเวลาว่างท่านหยิบหนังสือมาอ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.13$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย อ่านหนังสือจากแหล่งต่างๆ เป็นประจำ อยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.50$)

2.3 บทบาทของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ ผลดังแสดง
ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. สอนให้เด็กรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ	3.47	1.04	ปานกลาง	6
2. สอนให้เด็กรักหนังสือ เช่น ไม่ฉีกหนังสือ	3.88	.972	มาก	1
3. แนะนำให้เด็กอ่านหนังสือทุกวันแม้จะเพียงวันละหน้าก็ยดี	3.60	.981	มาก	4
4. ตักเตือนเด็กให้อ่านหนังสือตามที่ได้รับมอบหมาย	3.54	.899	มาก	5
5. แนะนำให้เด็กอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือ	3.67	.882	มาก	2
6. สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ	3.20	1.08	ปานกลาง	7
7. อธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์ของการอ่าน	3.65	.983	มาก	3
ภาพรวม	3.57	.704	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีการสนับสนุนในระดับปานกลางเพียง 2 รายการ และพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ อันดับแรก คือ สอนให้เด็กรักหนังสือ ($\mu = 3.88$) รองลงมา คือ แนะนำให้เด็กอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือ ($\mu = 3.67$) และอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์ของการอ่าน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.65$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้ายสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$)

2.4 บทบาทของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้เสริมแรง ผลดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้เสริมแรง

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรง	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. พุด/แสดงกิริยาขยอชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ	3.49	.987	ปานกลาง	2
2. มักจะพุดชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ	3.67	.971	มาก	1
3. แสดงความสนใจในเรื่องที่เด็กเล่าจากหนังสือที่เขาอ่าน	3.47	.862	ปานกลาง	3
4. จะซื้อหนังสือให้เป็นรางวัลแก่เด็กเสมอ	3.07	.977	ปานกลาง	5
5. ชมเชยเด็กให้คนอื่นฟังเกี่ยวกับการขยออ่านหนังสือ	3.40	1.05	ปานกลาง	4
6. ถ้าเห็นเด็กอ่านหนังสือ จะนำขนม/ เครื่องดื่มมาวางไว้ให้	2.88	1.08	ปานกลาง	7
7. เล่นเกมและทายปัญหาต่างๆ จากหนังสือร่วมกับเด็ก	2.89	1.01	ปานกลาง	6
ภาพรวม	3.27	.640	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้เสริมแรง อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.27$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากเพียงรายการเดียวนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรงอันดับแรก คือ มักจะพุดชมเชย เมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) รองลงมา คือ พุด/ แสดงกิริยาขยอชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ ($\mu = 3.49$) และแสดงความสนใจในเรื่องที่เด็กเล่าจากหนังสือที่เขาอ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.47$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้ายคือ ถ้าเห็นเด็กอ่านหนังสือ จะนำขนม/เครื่องดื่มมาวางไว้ให้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.88$)

2.5 บทบาทของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม ผลดัง
แสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัด สภาพแวดล้อม	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. จัดสถานที่ให้เด็กอ่านหนังสือ	3.27	.950	ปานกลาง	6
2. จัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กไว้ในบ้าน	3.40	.921	ปานกลาง	4
3. สนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตาม ความสนใจของเด็ก	3.55	1.01	มาก	1
4. พาเด็กไปร้านหนังสือและให้คำแนะนำ การเลือกซื้อหนังสือ	3.48	.917	ปานกลาง	2
5. พาเด็กไปใช้บริการของแหล่งหนังสือต่างๆ เสมอ	3.22	.937	ปานกลาง	7
6. เก็บ/จัดหนังสือในบ้านให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย	3.48	.953	ปานกลาง	2
7. ซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ	3.19	.995	ปานกลาง	8
8. มีหนังสือใหม่ๆ ที่น่าสนใจอยู่ในบ้าน	3.37	1.00	ปานกลาง	5
ภาพรวม	3.37	.593	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้จัด
สภาพแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับ
มากเพียงรายการเดียว คือนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัด
สภาพแวดล้อม อันดับแรก คือ สนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตามความสนใจของเด็ก
อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55$) รองลงมา คือ พาเด็กไปร้านหนังสือและให้คำแนะนำการเลือกซื้อ
หนังสือ ($\mu = 3.48$) และเก็บ/จัดหนังสือในบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในระดับปานกลาง
($\mu = 3.48$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ท่านซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\mu = 3.19$)

ตอนที่ 2 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากการศึกษาระดับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 123 คน ปรากฏผลดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดังผลที่แสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	59	48.00
หญิง	64	52.00
รวม	123	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 และเป็นเพศชายจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00

2. ข้อมูลความสนใจในการอ่านของนักเรียนในภาพรวมและแต่ละรายด้าน

จากการการศึกษา ความสนใจในการอ่านของนักเรียนในภาพรวมและเป็นรายด้าน จากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 9 – 15

2.1 ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ในภาพรวมและแต่ละรายด้าน ผลแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความสนใจในการอ่านของนักเรียน

ความสนใจในการอ่านของนักเรียน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. การใช้เวลาว่าง	2.97	.820	ปานกลาง	4
2. เจตคติต่อการอ่าน	3.35	.632	ปานกลาง	1
3. รสนิยมในการอ่าน	3.29	.662	ปานกลาง	2
4. วิธีได้นั่งส้อมาอ่าน	2.88	.782	ปานกลาง	5
5. ลักษณะการอ่านหนังสือ	3.06	.689	ปานกลาง	3
6. การใช้บริการห้องสมุด	2.77	.741	ปานกลาง	6
รวม	3.05	.521	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.05$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านในระดับปานกลางทุกด้าน อันดับแรก คือ ด้านเจตคติต่อการอ่าน ($\mu = 3.35$) รองลงมา คือ ด้านรสนิยมในการอ่าน ($\mu = 3.29$) ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.06$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ด้านการใช้บริการห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.77$) ตามลำดับ

ความสนใจในการอ่านของนักเรียน แยกวิเคราะห์เป็นรายด้าน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.2 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนในด้านการใช้เวลาว่าง ผลแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง

ด้านการใช้เวลาว่าง	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ใช้เวลานั้นอ่านหนังสือขณะที่ต้องรอหรืออยู่ว่างๆ	3.04	.962	ปานกลาง	2
2. นำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยในขณะที่เดินทางไปยังที่ต่างๆ	2.90	1.10	ปานกลาง	4
3. อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีโอกาส	3.07	1.07	ปานกลาง	1
4. อ่านหนังสือโดยที่ไม่ต้องมีใครกำหนดให้อ่าน	3.04	1.12	ปานกลาง	2
5. ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น	2.79	1.00	ปานกลาง	5
ภาพรวม	2.97	.820	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.97$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสนใจด้านนี้ในระดับปานกลางทุกรายการ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง อันดับแรก คือ ฉันอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีโอกาส ($\mu = 3.07$) รองลงมา คือ ใช้เวลานั้นอ่านหนังสือขณะที่ต้องรอหรืออยู่ว่างๆ เท่ากันกับอ่านหนังสือโดยที่ไม่ต้องมีใครกำหนดให้อ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.04$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.79$)

2.3 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน ผลดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน

ด้านเจตคติต่อการอ่าน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. พุดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน	3.07	1.01	ปานกลาง	5
2. รู้สึกมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ	3.44	.780	ปานกลาง	3
3. เชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้	3.56	1.10	มาก	1
4. รู้สึกว่าคนที่รักการอ่านเป็นคนทันสมัยทันโลก ทันเหตุการณ์	3.14	.862	ปานกลาง	4
5. เชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากมักประสบความสำเร็จในการเรียน	3.53	1.13	มาก	2
ภาพรวม	3.35	.632	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$) โดยเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า แสดงความสนใจในระดับมากถึง 2 รายการ รายการอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน อันดับแรก คือ เชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้ ($\mu = 3.56$) รองลงมา คือ เชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากมักประสบความสำเร็จในการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$) และรู้สึกมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.44$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย พุดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.07$)

2.4 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน ผลดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความสนใจในการอ่านด้านรสนิยมในการอ่าน

ด้านรสนิยมในการอ่าน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ชอบอ่านหนังสือนวนิยาย / เรื่องสั้น	3.24	1.18	ปานกลาง	3
2. ชอบอ่านหนังสือพิมพ์	3.02	1.10	ปานกลาง	5
3. หาความรู้ด้วยการอ่านข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.43	1.10	ปานกลาง	2
4. ชอบอ่านหนังสือนิยายสาร / วารสาร	3.15	1.00	ปานกลาง	4
5. ชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน	3.60	1.06	มาก	1
ภาพรวม	3.29	.662	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.29$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีความสนใจในระดับมากเพียงรายการเดียว ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน อันดับแรก คือ ชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.60$) รองลงมา คือ หาความรู้ด้วยการอ่านข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ($\mu = 3.43$) และชอบอ่านหนังสือนวนิยาย / เรื่องสั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.24$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.02$)

2.5 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน ผลดังแสดงในตาราง
ที่ 13

ตารางที่ 13 ความสนใจในการอ่านด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน

ด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. พยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบด้วยตนเอง	3.33	1.21	ปานกลาง	1
2. ยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ	2.70	1.13	ปานกลาง	2
3. ขอของขวัญ / รางวัลจากผู้ปกครอง เป็นหนังสือ	2.63	1.03	ปานกลาง	3
ภาพรวม	2.88	.782	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 13 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.88$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสนใจในระดับปานกลางทุกรายการ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน อันดับแรก คือ พยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบด้วยตนเอง ($\mu = 3.33$) รองลงมา คือ ฉันทืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.70$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ขอของขวัญ / รางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.63$)

2.6 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ผลดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความสนใจในการอ่านด้านลักษณะการอ่านหนังสือ

ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ถ้ามีปัญหากับการอ่านมักปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ	2.79	.994	ปานกลาง	3
2. มีสมาธิและจดจ่อต่อการอ่านทุกครั้ง	3.18	1.00	ปานกลาง	2
3. นำข้อคิดความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน	3.20	.950	ปานกลาง	1
ภาพรวม	3.06	.689	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 14 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.06$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสนใจในระดับปานกลางทุกรายการ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ อันดับแรก คือ นำข้อคิดความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน ($\mu = 3.20$) รองลงมา คือ มีสมาธิและจดจ่อต่อการอ่านทุกครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้าย ถ้ามีปัญหากับการอ่านมักปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.79$)

2.7 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด ผลดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความสนใจในการอ่านด้านการใช้บริการห้องสมุด

ด้านการใช้บริการห้องสมุด	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนหรือที่อื่นๆ	2.85	.975	ปานกลาง	2
2. ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการแนะนำหนังสือให้อ่าน	2.56	.976	ปานกลาง	4
3. ชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด	2.96	.927	ปานกลาง	1
4. ติดตามหนังสือ / วารสารที่เข้ามาใหม่จากห้องสมุดเป็นประจำ	2.73	1.08	ปานกลาง	3
ภาพรวม	2.77	.741	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 15 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.77$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสนใจในระดับปานกลางทุกรายการ ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด อันดับแรก คือ ชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด ($\mu = 2.96$) รองลงมา คือ ค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนหรือที่อื่นๆ ($\mu = 2.85$) และติดตามหนังสือ/วารสารที่เข้ามาใหม่จากห้องสมุดเป็นประจำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.73$) ตามลำดับ และอันดับสุดท้ายขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการแนะนำหนังสือให้อ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.56$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามสถานภาพทั่วไปของผู้ปกครอง

นำบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในภาพรวมมาเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ยตามสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ ความสัมพันธ์ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้วยการเปรียบเทียบ โดยใช้ค่าสถิติ (t-Test) สำหรับการเปรียบเทียบตามเพศ วิเคราะห์จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) สำหรับความสัมพันธ์ อาชีพของผู้ปกครองและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 16-19

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	μ	σ	t	<i>Sig.</i>
ชาย	46	3.13	.653	.567	.453
หญิง	77	3.40	.520		

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ *t* แสดงว่าค่าเฉลี่ยของระดับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่าบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ตามเพศของผู้ปกครอง

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตาม
ความสัมพันธ์กับนักเรียน

ความสัมพันธ์	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.59	3	.198	.392	.759
ภายในกลุ่ม	60.09	119	.505		
รวม	60.68	122			

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แสดงว่าระดับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แตกต่างกันตามลักษณะความสัมพันธ์กับนักเรียน

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตาม
อาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพ	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.23	3	1.07	.940	.424
ภายในกลุ่ม	136.44	119	1.14		
รวม	139.67	122			

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แสดงว่าระดับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แตกต่างกันตามอาชีพของผู้ปกครอง

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบระดับของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน จำแนกตาม
ระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษา	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	2.14	3	.715	1.08	.360
ภายในกลุ่ม	78.65	119	.661		
รวม	80.79	122			

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน แสดงว่าระดับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม ไม่แตกต่างกันตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน

ความสัมพันธ์	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านการใช้เวลาว่าง	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านเจตคติต่อการอ่าน	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านรสนิยมในการอ่าน	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านวิธีที่หนังสือมาอ่าน	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านการใช้บริการห้องสมุด	ความสนใจในการอ่านของนักเรียน ในภาพรวม
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ	.121 (<i>p</i> .181)	.330** (<i>p</i> .000)	.144 (<i>p</i> .113)	.161 (<i>p</i> .075)	.253** (<i>p</i> .005)	-.008 (<i>p</i> .933)	.204* (<i>p</i> .024)
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้	.004 (<i>p</i> .968)	.154 (<i>p</i> .089)	.035 (<i>p</i> .697)	-.021 (<i>p</i> .817)	.225* (<i>p</i> .012)	-.073 (<i>p</i> .425)	.157 (<i>p</i> .082)
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรง	.135 (<i>p</i> .135)	.226* (<i>p</i> .012)	.248** (<i>p</i> .006)	.114 (<i>p</i> .211)	.269** (<i>p</i> .003)	-.026 (<i>p</i> .776)	.260** (<i>p</i> .004)
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม	.251** (<i>p</i> .005)	.291** (<i>p</i> .001)	.125 (<i>p</i> .168)	.081 (<i>p</i> .374)	.255** (<i>p</i> .004)	-.063 (<i>p</i> .489)	.262** (<i>p</i> .003)
บทบาทของผู้ปกครอง ในภาพรวม	.127 (<i>p</i> .160)	.254** (<i>p</i> .005)	.070 (<i>p</i> .442)	.064 (<i>p</i> .480)	.322** (<i>p</i> .000)	-.039 (<i>p</i> .667)	.247** (<i>p</i> .006)

หมายเหตุ ** - มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* - มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนในภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน ในภาพรวม ($r = .247$) และมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ($r = .322$) บทบาทของผู้ปกครองในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของ นักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน ($r = .254$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นต้นแบบ มีดังนี้

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันใน ด้านเจตคติต่อการอ่าน ($r = .330$) และ ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ($r = .253$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .01

2. ด้านบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ มีดังนี้

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ($r = .225$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05

3. ด้านบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้เสริมแรง มีดังนี้

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรงมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน ($r = .248$) และด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ($r = .269$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .01

4. ด้านบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม มีดังนี้

บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ($r = .255$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .01

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

จากการที่ผู้ปกครองนักเรียนตอบแบบสอบถามและได้เขียนแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในตอนท้ายของแบบสอบถามจากคำถามปลายเปิด ได้ข้อคิดเห็นซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ต้องการให้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านเพื่อให้เด็กสนใจการอ่านมากขึ้น
2. น่าจะมีการให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลามากกว่าเดิมในแต่ละวิชา
3. ผู้ปกครองควรมีตู้หนังสือใส่หนังสือให้นักเรียนที่บ้านไว้อ่าน เพื่อการส่งเสริมความรู้ความสามารถ
4. ผู้ปกครองจะกำหนดเวลาให้เด็กอ่านหนังสือในแต่ละวัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน 2) ศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เปรียบเทียบบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ตามเพศ ความสัมพันธ์ อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2553 จำนวนนักเรียน 123 คน และผู้ปกครองของนักเรียนเหล่านี้มีจำนวนผู้ปกครอง 123 คน รวมจำนวนประชากร 246 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม โดยสอบถามจาก นักเรียนและผู้ปกครอง แยกเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การแสดงวิธีวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังนี้

1. จำนวนค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โดยทดสอบความแตกต่างของเพศ ด้วยค่าสถิติ t - test และเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับนักเรียน และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - way ANOVA)
3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบผลคูณของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นดังนี้

1. ด้านบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน ด้านฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านใน 4 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านฐานะเป็นผู้จัด สภาพแวดล้อม อันดับที่สาม ด้านฐานะเป็นผู้เสริมแรง และอันดับสุดท้าย ด้านฐานะเป็นต้นแบบ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ด้านความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการอ่านด้านเจตคติต่อการอ่าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาความสนใจในการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใน 6 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความสนใจในการอ่านของนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านเจตคติต่อการอ่าน รองลงมา คือ ด้านรสนิยมในการอ่าน อันดับที่สาม ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ อันดับทีสี่ ด้านการใช้เวลาว่าง อันดับที่ยี่ห้า ด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน และอันดับสุดท้าย ด้านการใช้บริการห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. ด้านบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่แตกต่างกันตามเพศ ความสัมพันธ์ อาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน บทบาทของผู้ปกครองในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด โดยพิจารณาใน 4 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 ด้าน บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันในด้านเจตคติต่อการอ่าน และด้านลักษณะการอ่านหนังสือ
- 4.2 ด้าน บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05
- 4.3 ด้าน บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรงมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน และด้านลักษณะการอ่านหนังสือ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05
- 4.4 ด้าน บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร คำด้วง (2546) ที่ศึกษาถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครอง มีบทบาทมากในการส่งเสริมการอ่าน ในฐานะที่เป็นผู้ให้ความรู้ ซึ่งผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง ในฐานะที่เป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม และการเป็นผู้เสริมแรง และผู้ปกครอง มีบทบาทของในการส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับปานกลาง ในฐานะเป็นต้นแบบ เป็นอันดับสุดท้าย และ สอดคล้องกับแนวคิดของฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความสนใจการอ่านต้องเริ่มที่บ้านก่อนบ้าน เป็นสถานที่ที่เด็กจะเรียนรู้ได้ทั้งวันผู้ที่มิบทบาทมากที่สุดก็คือ พ่อแม่ (โดยเฉพาะแม่) ผู้ปกครอง ญาติผู้ใหญ่ เด็กจะชอบอ่านหนังสือหรือไม่ขึ้นอยู่กับการเล่นดู บทบาทของครอบครัวต่อการอ่านหนังสือของเด็กจะมีมากกว่าโรงเรียน รวมทั้ง สอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2542) ที่ว่าการที่เด็กเลือกกระทำตามอย่าง หรือเลียนแบบอาจเรียกได้ว่า เด็กได้รับต้นแบบมาจากการแสดงพฤติกรรมของบิดามารดา ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกในทางบวกและทางลบ เพราะถ้าการปฏิบัติตนของบิดามารดาขัดแย้งกับการอบรมสั่งสอนก็จะมีผลต่อการอบรมสั่งสอนที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่บิดามารดาต้องการ และ สอดคล้องกับแนวคิดของอารีย์ พันธุ์มณี (2540) ที่กล่าวว่า

บิดามารดาต้องให้ความสนใจใส่และสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กการเสริมแรงสามารถทำได้หลายแบบ เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส สนใจใ้ถามสนใจในสิ่งที่เด็กพอใจ สนใจเมื่อเด็กอ่านหนังสือให้ฟัง การเสริมแรงจะทำให้เด็กเกิดกำลังใจ พอใจสร้างความกระตือรือร้นเกิดความต้องการอ่านหนังสือต่อ ๆ ไป ซึ่งจากการศึกษาของผู้วิจัยยังพบว่า ใน 4 ด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ความรู้อันดับแรก คือ สอนให้เด็กรักหนังสือ อยู่ในระดับมาก ส่วนการที่ผู้ปกครองเป็นผู้ให้ความรู้ เป็นอันดับสุดท้าย คือ สนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 2 ผู้ปกครองเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมเป็นอันดับแรก คือ สนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตามความสนใจของเด็ก อยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม เป็นอันดับสุดท้าย คือ การซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 3 ผู้ปกครองเป็นผู้เสริมแรงอันดับแรก คือ มักจะพูดชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ อยู่ในระดับมาก ส่วนการที่ผู้ปกครองเป็นผู้เสริมแรง เป็นอันดับสุดท้าย คือ ถ้าเห็นเด็กอ่านหนังสือจะนำขนม / เครื่องดื่มมาวางไว้ให้ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 4 ผู้ปกครองเป็นต้นแบบ อันดับแรก คือ เมื่ออ่านหนังสือแล้วเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น / ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย อยู่ในระดับมาก ส่วนการที่ผู้ปกครองเป็นต้นแบบเป็นอันดับสุดท้าย คือ การอ่านหนังสือจากแหล่งต่างๆ เป็นประจำ อยู่ในระดับน้อย

2. ความสนใจในการอ่านของนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร คำด้วง (2546) ที่ศึกษาถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่พบว่าความสนใจในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความสนใจในการอ่านด้านเจตคติต่อการอ่าน ด้านรสนิยมในการอ่าน ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ ซึ่งนักเรียนมีความสนใจในการอ่านแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับสุดท้ายด้านการใช้บริการห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ที่ได้กล่าวถึง ความสนใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาว่า วัยรุ่นระดับมัธยมทั้งหญิงและชายอ่านหนังสือบางประเภทลดลง และอ่านบางอย่างเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความถนัดและความสนใจเฉพาะเรื่องราวที่คนนิยมมีความสนใจเรื่องการแต่งกาย วิธีการเรียนให้เก่ง การจำ อ่านหนังสืออิงรมย์ที่ยาวขึ้น นวนิยายรักกีฬา และการแข่งขัน เริ่มสนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เหตุการณ์และคอลัมน์เฉพาะเรื่อง เช่น ความเคลื่อนไหวทางวิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์คิดค้นใหม่ๆ การผจญภัย การท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น วัยรุ่นทั้งหญิงและชายชอบอ่านวารสาร นิตยสารและหนังสือการ์ตูน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของชูลี อินม่น (2533) ที่ได้กล่าวถึงความ

สนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้ไว้สอดคล้องกันคือ ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้จะมี ความสนใจ ความต้องการและรสนิยมเป็นของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของดิ จิโอวานนา (Digiovanna, 1994) ที่ศึกษาถึงความสำคัญของการอ่านต่อแรงจูงใจในการอ่าน ทักษะคิดต่อการอ่าน และความสามารถในการอ่านของนักเรียน รวมทั้งผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้ ผลการศึกษาพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่ม โดยกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านสูงและกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้เวลาในการอ่านโดยมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านสูงและต่ำไม่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมจากครอบครัวมีส่วนต่อการอ่านที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญชัย เกรียงบุญชนันท์ (254 3) ได้ศึกษาภูมิหลังด้านครอบครัวเกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมืองนครปฐม ที่มีความสามารถในการอ่านสูง เป็นกลุ่มที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งจากการศึกษาของผู้วิจัยยังพบว่าใน 6 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่าน เป็นอันดับแรก คือ เชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านเจตคติต่อการอ่านเป็นอันดับสุดท้าย คือ ฉันพูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 2 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน เป็นอันดับแรก คือ ชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน อยู่ในระดับมาก ส่วนความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่านเป็นอันดับสุดท้าย คือ ฉันชอบอ่านหนังสือพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 3 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ เป็นอันดับแรก คือ นำข้อคิดความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับปานกลาง ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ เป็นอันดับสุดท้าย คือ ถ้ามีปัญหากับการอ่านมักปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 4 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง พบว่า ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง เป็นอันดับแรก คือ อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีโอกาส อยู่ในระดับปานกลางส่วนความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้เวลาว่าง เป็นอันดับสุดท้าย คือ การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 5 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านวิธีได้หนังสือมาอ่าน เป็นอันดับแรก คือพยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านวิธีได้หนังสือมาอ่านเป็นอันดับสุดท้าย คือ ขอของขวัญ / รางวัลจากผู้ปกครอง เป็นหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านที่ 6 ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด เป็นอันดับแรก คือ ชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง ความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด เป็นอันดับสุดท้าย คือ ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ในการแนะนำหนังสือให้อ่าน อยู่ในระดับปานกลาง

3. บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน อาชีพ และ ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีบทบาทของการส่งเสริมการอ่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน โดยจากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า

3.1 บทบาทของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนที่มีแตกต่างกัน มีบทบาทของการส่งเสริมการอ่านไม่แตกต่างกัน

3.2 บทบาทของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านไม่แตกต่างกัน

3.3 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทของการส่งเสริมการอ่าน ไม่แตกต่างกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร คำด้วง (2546) ที่ศึกษาถึงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านมีความสัมพันธ์กันกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน โดยตรง และสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร พวงเพชร (2541) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้ ด้านการเป็นตัวอย่าง ด้านการเสริมแรง และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ผล

การศึกษา พบว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวโดยรวม และรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัว ทั้ง 4 ด้าน สามารถทำนายนิสัยรักการอ่านได้ดีกว่าการส่งเสริมการอ่านจากครอบครัวเพียงด้านใดด้านหนึ่ง โดยที่ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ทำนายนิสัยรักการอ่านได้สูงสุด โดยจากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน ด้านลักษณะการอ่านหนังสือ แต่บทบาทของผู้ปกครองในภาพรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านการใช้บริการห้องสมุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบกับความสนใจในการอ่านของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันในด้านเจตคติต่อการอ่าน และด้านลักษณะการอ่านหนังสือ

4.2 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ

4.3 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรงมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านรสนิยมในการอ่าน และด้านลักษณะการอ่านหนังสือ

4.4 บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนด้านลักษณะการอ่านหนังสือ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน กับความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ด้านผู้ปกครอง

1. ในฐานะเป็นต้นแบบ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองควรเป็นต้นแบบในการส่งเสริมการอ่านหนังสือจากแหล่งต่างๆ เป็นประจำ เพื่อให้เด็กได้รับอิทธิพลจาก ผู้ปกครอง
- 2 ในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองควรให้ความรู้และสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น
3. ในฐานะเป็นการเสริมแรง จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองควรมีการเสริมแรงให้กับนักเรียนเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ เช่น นำขนม/ เครื่องดื่มมาวางไว้ให้

4. ในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองควรจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน มุมอ่านหนังสือในบ้านเพื่อส่งเสริมเด็กอ่าน และหากพบหนังสืออยู่ในสภาพที่ชำรุด ควรทำการซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ

ด้านนักเรียน

1. เจตคติต่อการอ่าน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนควรรู้จัก ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้นกว่าทำกิจกรรมอื่น โดยอาจส่งเสริมกิจกรรมการอ่านหนังสือในโรงเรียน หรือจากที่บ้านเพิ่มมากขึ้น

2. รสนิยมในการอ่าน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนควรมีการขอคำแนะนำ หรือ พูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่านพบ หรือหนังสือที่เพื่อนสนใจ เพื่อสร้างกลุ่มสนใจ หรือ ความชอบอ่านหนังสือในแบบเดียวกัน

3. การใช้เวลาว่าง จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนควรฝึกการอ่าน หนังสือพิมพ์ เพิ่มให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร

4. วิธีได้อ่านหนังสือมาอ่าน จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อนักเรียนประพฤติตนดี หรือเมื่อถึงเทศกาลสำคัญ ๆ นักเรียนควรจะขอของขวัญ หรือรางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือ

5. ลักษณะการอ่านหนังสือ จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อนักเรียนมี ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านมักปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ ดังนั้นผู้ปกครอง ครู หรืออาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญและให้ความสนใจ แนะนำ สนับสนุนกับนักเรียนในการเลือกอ่านหนังสือ

6. การใช้บริการห้องสมุด จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อนักเรียนเข้าใช้บริการที่ห้องสมุด ควรขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการแนะนำหนังสือให้อ่าน เพื่อช่วยให้ง่ายต่อการค้นหา และประเภทหนังสือที่นักเรียนสนใจว่ามีในห้องสมุดหรือไม่ รวมทั้งอาจให้ข้อมูลหรือเสนอรายชื่อหนังสือที่มีความน่าสนใจให้กับทางห้องสมุด เพื่อให้เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบและวิธีการส่งเสริมการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะให้แก่เด็กนักเรียน

2. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านหนังสือ หรือสาเหตุของการอ่านหนังสือ โดยใช้ข้อมูลเชิงลึกในการรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่มีรายละเอียด ข้อมูลที่มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2539). **การณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- _____. (2543). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า
พัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- _____. (2546). **ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สภา.
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษภาค
บังคับ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกสรสุรางค์ สักกะบุชา. (2540). **ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนพลบุรี จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545**.
กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.
- จรินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์. (2555, วัน เดือน). **ชื่อบทความ**. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. หน้า 10.
- จินตนา ไบกาชุย. (2534). **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : สวีอาสาสันจัดพิมพ์.
- จิราพร คำด้วง. (2546). **บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2543). **การบริการสารสนเทศ**. ปทุมธานี : สาขาสารสนเทศศาสตร์
คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชุดิมา สัจจามันท์. (2529). **บรรณานุกรมการอ่าน**. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- ชูลี อินม่น. (2553). **การศึกษาวิชาการ**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : เทพนิรมิต
การพิมพ์

- ดวงพร พวงเพชร. (2541). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา
 มหาวิทยาลัย สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ถาวร บุปผางษ์. (2546). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา
 มหาวิทยาลัย สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.
- ทิสนา แคมมณี. (2541). การเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- นิตยา จิตแหลม. (2544). ผลของกิจกรรมเสริมการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและนิสัยรัก
 การอ่าน. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. สาขาการสอนภาษาไทย
 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิตยา เดวิเลาะ. (2551). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่
2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด มาตรฐานตัวสะกดไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- บุญชัย เกริญบูรณนันท์. (2543). ภูมิหลังด้านครอบครัวเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในและนอกเขตเทศบาล. วิทยานิพนธ์การศึกษา
 มหาวิทยาลัย สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒประสานมิตร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). พัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา
 (หน่วยที่ 11 – 12). หน้า 8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปราณี รัตนัง. (2541). ตัวแปรคัดสรรที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และ
 สารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี : ชลบุรีการพิมพ์.
- มยุรี กันทะลือ. (2543). การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์. (2541). “สรุปข้อคิดเห็นจากการตรวจเยี่ยมติดตามคุณภาพการศึกษา
 สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา” จดหมายข่าวสารสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). **หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. (2538). **การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช.
- สกุณี เกรียงชัยพร. (2548). **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา
 มหบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- สมจิตร ทองเรือง. (2540). **การศึกษาเจตคติในการอ่านกับการเลือกประเภทหนังสือสำหรับเด็กของ
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- สมใจ ทองเรือง. (2537). **กสน จระณรงค์ให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านได้อย่างไร. วารสาร
 การศึกษานอกโรงเรียน ฉบับการศึกษาตลอดชีวิต. 16, 5 : หน้า 18 – 24.**
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2548). **สรุปผลการสำรวจ
 พฤติกรรมการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ.2548. กรุงเทพฯ : กระทรวงเทคโนโลยี
 สารสนเทศและการสื่อสาร.**
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2529). **การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
 วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ.**
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). **เทคนิควิจัยด้านการอ่าน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**
- สุปราณี ประคำพอง. (2547). **ผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีนิสัยรักการอ่านโดย
 ผู้ปกครอง. ปรินญาณิพนธ์ศึกษามหบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.**
- สุพริยา ผลนาถ. (2550). **เยาวชนไทยกับการอ่าน. วารสารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ. 6, 1 :
 30-32.**
- สุภาวี คุ่มแวน. (2544). **บทบาทของสมาชิกในครอบครัว. ปรินญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- อรสา กุมารี ปุกหุด. (2524). **หนังสือสำหรับเด็ก ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาพฤติกรรม
 เด็ก (หน่วยที่ 8 – 15). หน้า 11. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.**

- Anamba Nwagobi. (1979). “How to Promote Reading Habit in Child.” **LmoState School Libraries Association Bulletin**. 8 : (August). 64 – 71.
- Blair and Schaudt. (1992). **A Practicum Approach to elementary Reading UnitedState : Harcourt Brace Java Nouch College Publishers.**
- Digiovanna, M. (1997). **The Importance of Recreational Reading, As well as Reading Achievement.** Grand Valley : Grand Valley Satate University Press.
- James, Drucilla. (1978). “Promoting Voluntary Reading”. **The School Library**. 26 : (June). 116 – 122.
- Lee, Carol Sue. (1985). “The contribution of Selected Home Enviromental Factors to the Reading Achievement of School Aged Children”. **Dissertation Abstracts International**. : 112.
- Rolando H. (1985). **Clinical nutrition enteral and tube Feeding** , editor – In – chef.
- Taro Yamane. (1968). **Statistics : an introductory analysis**. New York : Harper.
- Thaichildren.com. (2554). ระบบสื่อการสอนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์. ออนไลน์. เข้าถึงได้จาก: [http : // libsci.buu.ac.th/e-learning/0002.html](http://libsci.buu.ac.th/e-learning/0002.html).
Retrived.
- Bangkok City to Become. (2011). “**City of Reading**.” Retrieved 24 October 2011.
From http://www.thailand.prd.go.th/the_Focus_view.php?
- Sharma, S. (2006). Gender Differentials in Reading Behavior Among Children. **Journal of Social Science**. 12(2), 125-127. Retrieved 18 November 2010.
From <http://www.Knepublishers.com>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ผศ.ประภาพรธรรม หิรัญวัชรพุกฤษ์ ประธานสาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

อาจารย์ ดร.ปาริชาติ เสารยะวิเศษ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สาขาสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ผศ.เพชรราตรี จงประดับเกียรติ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประเมินผลและ
การวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

อาจารย์สมพงษ์ ตั้งประยูรเลิศ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมหภาคกระจัดทองอุปลัมภ์
จังหวัดสมุทรปราการ

อาจารย์ปราณี ดีแสน อาจารย์ประจำและหัวหน้าบรรณารักษ์
ห้องสมุด ระดับ 7
โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม(มัธยม)
กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามสำหรับการตรวจสอบความเที่ยงตรง

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

+++++

โปรดพิจารณาตามความเหมาะสมของรายการคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคำถาม
ตามรายการข้างล่าง

- สอดคล้อง โปรดใส่เครื่องหมาย / ในช่อง (1)
ไม่แน่ใจ โปรดใส่เครื่องหมาย / ในช่อง (0)
ไม่สอดคล้อง โปรดใส่เครื่องหมาย / ในช่อง (-1)

พร้อมทั้ง โปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในช่องเสนอแนะ

+++++

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการ
อ่าน กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา
บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนในปกครอง และความสนใจในการอ่าน
ของนักเรียน แบบสอบถามจะมี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ถามผู้ปกครอง แบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ส่วนที่ 2 ถามนักเรียน แบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสนใจในการอ่านของนักเรียน

ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
โปรดให้ข้อมูลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางพัฒนาด้านการ
ส่งเสริมการอ่านต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางยุพาวดี นุตะมาน

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

(สำหรับผู้ปกครอง)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ตอนที่ 1 โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ ()	1. ชาย
()	2. หญิง
2. ความสัมพันธ์กับนักเรียน	
()	1. บิดา
()	2. มารดา
()	3. พี่
()	4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. อาชีพ	
()	1. ราชการ / รัฐวิสาหกิจ
()	2. เอกชน
()	3. ธุรกิจส่วนตัว
()	4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	
()	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
()	2. ปริญญาตรี
()	3. ปริญญาโท
()	4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

แบบสอบถามเพื่อการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

คำชี้แจงในการประเมินแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่ท่านเห็นว่าข้อความหรือข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะมีความสอดคล้องกัน โดยมีความหมายของการให้คะแนนดังนี้

1 หมายถึง ข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

- 1 หมายถึง ข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

โปรดแสดงความคิดเห็นว่าท่านมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้กับบุตรหลานตามข้อความต่อไปนี้เพียงใด

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ หมายถึง การแสดงพฤติกรรม การกระทำของบิดามารดา ผู้ปกครองที่ทำให้เด็กพบเห็นเป็นต้นแบบ และมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่างหรือเลือกไม่กระทำตามอย่าง	1. ท่านเลือกอ่านหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดีเป็นประจำ 2. ท่านอ่านหนังสือจากแหล่งต่าง ๆ เป็นประจำ 3. ท่านใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือเสมอ 4. ท่านค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการค้นคว้าจากหนังสือเสมอ 5. ท่านเดินทางไปสถานที่ใดก็ตาม ท่านนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเสมอ 6. ท่านแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้คนอื่น ๆ อ่านตามเป็นประจำ 7. เมื่ออ่านหนังสือแล้วท่านเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น/ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
<p>บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ หมายถึง การแสดงพฤติกรรม การกระทำของบิดามารดา ผู้ปกครองที่ทำให้เด็กพบเห็นเป็นต้นแบบ และมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่างหรือเลือกไม่กระทำตามอย่าง</p> <p>บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ หมายถึง การอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่เพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านหนังสือ ให้เด็กรับรู้ และปฏิบัติตามคำสั่งสอนให้คำแนะนำ</p>	<p>8. ท่านซื้อหนังสือ นิตยสาร/วารสาร หรือหนังสือพิมพ์เสมอ</p> <p>1. ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ</p> <p>2. ท่านสอนให้เด็กรักหนังสือ เช่น ไม่ฉีกหนังสือ</p> <p>3. ท่านแนะนำให้เด็กอ่านหนังสือทุกวันแม้จะเพียงวันละหน้าก็ยังดี</p> <p>4. ท่านตักเตือนเด็กให้อ่านหนังสือตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>5. ท่านแนะนำให้เด็กอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือ</p> <p>6. ท่านสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ</p> <p>7. ท่านพูด/แสดงกิริยาขยอชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ</p> <p>8. ท่านอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์ของการอ่าน</p>				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
<p>บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นการเสริมแรง หมายถึง การใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเพิ่มพฤติกรรมที่ต้องการ โดยมีหลักว่าพฤติกรรมที่ได้รับการเสริมแรงจะทำให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นและพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการเสริมแรงก็จะทำให้พฤติกรรมนั้นลดลงจนถึงหายไปในที่สุด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือมักจะพูดชมเชย 2. ท่านแสดงความสนใจในเรื่องที่เด็กเล่าจากหนังสือที่เขาอ่าน 3. ท่านจะซื้อหนังสือให้เป็นรางวัลแก่เด็กเสมอ 4. ท่านจะชมเชยเด็กให้คนอื่นฟังในการขยันอ่านหนังสือ 5. ถ้าท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือ ท่านจะนำขนม/เครื่องดื่มมาวางไว้ให้ 6. ท่านเล่นเกมและทายปัญหาต่างๆ จากหนังสือร่วมกับเด็ก 				
<p>บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านโดยรอบๆ ตัวเด็กให้มีความรู้สึกคุ้นเคยกับการอ่าน มีความสะดวกและพึงพอใจที่จะอ่าน ไม่รู้สึกว่าถูกบังคับให้อ่าน เช่น จัดหาหนังสือที่มีคุณภาพ หนังสือตรงตามความสนใจของเด็กมาวางให้เด็กหยิบไปอ่านได้ง่าย หรือจัดเป็นมุมหนังสือ และการจัดสร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกว่าบ้านมีความรัก ความสุข ความอบอุ่น ซึ่งทำให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านหนังสือที่บ้านเป็นสิ่งที่ตนเองชอบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านจัดสถานที่ให้เด็กอ่านหนังสือ 2. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับเด็ก 3. ท่านสนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตามความสนใจของเด็ก 4. ท่านพาเด็กไปร้านหนังสือและให้คำแนะนำการเลือกซื้อหนังสือ 5. ท่านพาเด็กไปใช้บริการแหล่งหนังสือต่างๆ เสมอ 6. ท่านให้เด็กช่วยเก็บ/จัดหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย 				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
<p>บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านโดยรอบๆ ตัวเด็กให้มีความรู้สึกคุ้นเคยกับการอ่าน มีความสะดวกและพึงพอใจที่จะอ่าน ไม่รู้สึกว่าถูกบังคับให้อ่าน เช่น จัดหาหนังสือที่มีคุณภาพ หนังสือตรงตามความสนใจของเด็กมาวางให้เด็กหยิบไปอ่านได้ง่าย หรือจัดเป็นมุมหนังสือ และการจัดสร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกว่าบ้านมีความรัก ความสุข ความอบอุ่น ซึ่งทำให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านหนังสือที่บ้านเป็นสิ่งที่ตนเองชอบ</p>	<p>7. ท่านให้เด็กช่วยซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ</p> <p>8. ท่านมีหนังสือใหม่ๆ ที่น่าสนใจอยู่ในบ้าน</p>				

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(สำหรับนักเรียน)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ () ชาย () หญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของนักเรียนด้านความสนใจในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
<p>ด้านความสนใจในการอ่านของนักเรียน มี 6 ด้าน คือ</p> <p>1. การใช้เวลาว่าง หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการอ่านด้านการใช้เวลาว่าง เวลาที่นอกเหนือจากงานประจำ</p> <p>2. เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านด้านเจตคติเกี่ยวกับการพูดคุยถึงเรื่องราวในหนังสือที่ได้อ่านหรือแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้เพื่อนได้อ่าน หรือเกิดจากความประทับใจ</p>	<p>1. ขณะที่ฉันต้องรอหรืออยู่ว่างๆ ฉันใช้เวลาฉันอ่านหนังสือ</p> <p>2. เมื่อฉันเดินทางไปยังที่ต่างๆ ฉันนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเสมอ</p> <p>3. ฉันอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีโอกาส</p> <p>4. ฉันอ่านหนังสือ โดยที่ไม่ต้องมีใครกำหนดให้อ่าน</p> <p>5. ฉันใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น</p> <p>1. ฉันพูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน</p> <p>2. ฉันแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้เพื่อนอ่านด้วย</p> <p>3. ฉันเชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้</p>				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
<p>2. เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านด้านเจตคติเกี่ยวกับการพูดคุยถึงเรื่องราวในหนังสือที่ได้อ่านหรือแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้เพื่อนได้อ่าน</p> <p>3. รสนิยมในการอ่าน หมายถึง การมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือด้านการมีรสนิยมในการเลือกอ่าน ความนิยมชมชอบ ความพอใจ</p> <p>4. วิธีได้หนังสือมาอ่าน หมายถึง พฤติกรรมในการอ่านด้านวิธีการได้หนังสือมาอ่าน เช่น การซื้อหนังสือ นิตยสารหรือวารสารมาอ่าน การเก็บเงินเพื่อเอาไปซื้อหนังสือที่ชอบ</p>	<p>4. ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนทันสมัยทันโลก ทันเหตุการณ์</p> <p>5. ฉันเชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากมักประสบความสำเร็จในการเรียน</p> <p>1. ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน</p> <p>2. ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องสั้น</p> <p>3. ฉันชอบอ่านหนังสือนวนิยาย</p> <p>4. ฉันชอบอ่านหนังสือพิมพ์</p> <p>5. ฉันหาความรู้ด้วยการอ่านจากอินเทอร์เน็ต</p> <p>1. ฉันซื้อหนังสือ/นิตยสารหรือวารสารมาอ่านเป็นประจำ</p> <p>2. ฉันขอของขวัญ/รางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือเสมอ</p> <p>3. ฉันเช่าวารสาร นิตยสารหรือการ์ตูนจากร้านไปอ่านเป็นประจำ</p> <p>4. ฉันพยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบ</p> <p>5. ฉันยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ</p>				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความในแบบสอบถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
		1	0	-1	
5. ลักษณะการอ่านหนังสือ หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมในการอ่านหนังสือ ด้านลักษณะของการได้อ่านหนังสือเป็นอย่างไร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฉันรู้สึกสนุกกับการได้อ่านหนังสือ 2. ฉันอ่านหนังสือไม่จบจะพยายามหาเวลาอ่านต่อจนจบ 3. ถ้าฉันมีปัญหากับการอ่านจะปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ 4. ฉันมีสมาธิในการอ่านทุกครั้ง 5. ฉันนำข้อคิด ความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน 				
6. การใช้บริการห้องสมุด หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมในการอ่านหนังสือ โดยการใช้บริการห้องสมุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฉันค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนหรือที่อื่นๆ เสมอ 2. ฉันขอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดแนะนำหนังสือให้อ่าน 3. ฉันชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด 4. เมื่อนักหาหนังสือไม่พบ ฉันขอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยค้นหา 5. ฉันติดตามหนังสือ/วารสารที่เข้ามาใหม่จากห้องสมุดเป็นประจำ 				

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective
Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\sum^R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ							
1.ท่านเลือกอ่านหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดีเป็นประจำ	1	1	1	1	-1	3	0.6
2.ท่านอ่านหนังสือจากแหล่งต่างๆเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1
3.ท่านใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
4.ท่านค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่างๆด้วยการค้นคว้าจากหนังสือเสมอ	1	1	1	1	0	4	0.8
5.ท่านเดินทางไปสถานที่ใดก็ตามท่านนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
6.ท่านแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้คนอื่นๆอ่านตามเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1
7.เมื่อท่านอ่านหนังสือแล้วท่านเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น/ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย	1	0	1	1	1	4	0.8
8.ท่านซื้อหนังสือ นิตยสาร/วารสารหรือหนังสือพิมพ์เสมอ	1	1	0	1	1	4	0.8
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้							
1.ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1
2.ท่านสอนให้เด็กรักหนังสือ เช่น ไม่นึกหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1
3.ท่านแนะนำให้เด็กอ่านหนังสือทุกวันแม้จะเพียงวันละหน้าก็ยังดี	1	1	1	1	1	5	1
4.ท่านตั้งเตือนเด็กให้อ่านหนังสือตามที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1	-1	3	0.6
5.ท่านแนะนำให้เด็กอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\sum^R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ(ต่อ)							
6.ท่านสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1
7.ท่านพูด/แสดงกิริยาขยอชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ	1	1	0	1	1	4	0.8
8.ท่านอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์ของการอ่าน	1	1	1	1	1	5	1
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นการเสริมแรง							
1.ท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือมักพูดชมเชย	1	1	1	1	1	5	1
2.ท่านแสดงความสนใจในเรื่องที่เด็กเล่าจากหนังสือที่เขาอ่าน	1	1	1	1	1	5	1
3.ท่านจะซื้อหนังสือให้เป็นรางวัลแก่เด็กเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
4.ท่านจะชมเชยเด็กให้คนอื่นฟังในการขยอ่านหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1
5.ถ้าท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือ ท่านจะนำขนม/เครื่องดื่มมาวางไว้ให้	1	1	1	1	-1	3	0.6
6.ท่านเล่นเกมและทายปัญหาต่างๆ จากหนังสือร่วมกับเด็ก	1	1	1	1	1	5	1
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม							
1.ท่านจัดสถานที่ให้เด็กอ่านหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1
2.ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับเด็ก	1	1	1	1	1	5	1
3.ท่านสนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตามความสนใจของเด็ก	1	1	1	1	1	5	1
4.ท่านพาเด็กไปร้านหนังสือและให้คำแนะนำการเลือกซื้อหนังสือ	1	1	0	1	1	4	0.8
5.ท่านพาเด็กไปใช้บริการแหล่งหนังสือต่างๆ เสมอ	1	1	0	1	1	4	0.8
6.ท่านให้เด็กช่วยเก็บ/จัดหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย	1	1	1	1	1	5	1

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\sum^R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม (ต่อ)							
7.ท่านให้เด็กช่วยซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
8.ท่านมีหนังสือใหม่ๆ ที่น่าสนใจอยู่ในบ้าน	1	1	1	1	1	5	1
การใช้เวลาว่าง							
1.ขณะที่ฉันต้องรอหรืออยู่ว่างๆ ฉันใช้เวลาอ่านหนังสือ	1	1	1	1	1	5	1
2.เมื่อฉันเดินทางไปยังที่ต่างๆ ฉันนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเสมอ	1	1	1	1	0	4	1
3.ฉันอ่านหนังสือทุกครั้งเมื่อมีโอกาส	1	1	1	1	1	5	1
4.ฉันอ่านหนังสือโดยที่ไม่ต้องมีใครกำหนดให้อ่าน	1	1	1	1	1	5	1
5.ฉันใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น	1	1	1	1	-1	3	0.6
เจตคติต่อการอ่าน							
1.ฉันพูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน	1	1	1	1	1	5	1
2.ฉันแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้เพื่อนอ่านด้วย	1	1	0	1	1	4	0.8
3.ฉันเชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้	1	1	1	1	1	5	1
4.ฉันรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์	1	1	1	0	1	4	0.8
5.ฉันเชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากมักประสบความสำเร็จในการเรียน	1	1	1	-1	1	3	0.6
รสนิยมในการอ่าน							
1.ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน	1	1	1	1	0	4	0.8
2.ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องสั้น	1	1	1	1	0	4	0.8
3.ฉันชอบอ่านหนังสือนวนิยาย	1	1	1	1	0	4	0.8
4.ฉันชอบอ่านหนังสือพิมพ์	1	1	1	1	0	4	0.8
5.ฉันหาความรู้ด้วยการอ่านจากอินเทอร์เน็ต	1	1	1	1	-1	3	0.6

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					\sum^R	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
วิธีได้นั่งสมาธิมาอ่าน							
1.ฉันซื้อหนังสือ/นิตยสารหรือวารสารมาอ่านเป็นประจำ	1	1	1	-1	0	2	0.4
2.ฉันขอของขวัญ/รางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือเสมอ	1	1	1	-1	1	3	0.6
3.ฉันเช่าวารสาร นิตยสารหรือการ์ตูนจากร้านไปอ่านเป็นประจำ	1	1	1	1	-1	1	0.2
4.ฉันพยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบ	1	1	1	-1	1	3	0.6
5.ฉันยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ	1	1	1	-1	1	3	0.6
ลักษณะการอ่านหนังสือ							
1.ฉันรู้สึกสนุกกับการได้อ่านหนังสือ	1	1	0	-1	-1	0	0
2.ฉันอ่านหนังสือไม่จบ จะพยายามหาเวลาอ่านต่อจนจบ	1	1	1	-1	0	2	0.4
3.ถ้าฉันมีปัญหากับการอ่านจะปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ	1	1	1	-1	1	3	0.6
4.ฉันมีสมาธิในการอ่านทุกครั้ง	1	1	1	-1	1	3	0.6
5.ฉันนำข้อคิด ความรู้ ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1
การใช้บริการห้องสมุด							
1.ฉันค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนหรือที่อื่นๆเสมอ	1	1	1	-1	1	3	0.6
2.ฉันขอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดแนะนำหนังสือให้อ่าน	1	1	1	-1	1	3	0.6
3.ฉันชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด	1	1	1	1	1	5	1
4.เมื่อฉันหาหนังสือไม่พบ ฉันขอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยค้นหา	1	1	1	-1	-1	1	0.2
5.ฉันติดตามอ่านหนังสือ/วารสารใหม่ของห้องสมุดเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1

สำหรับผู้ปกครอง

แบบสอบถามก่อนการปรับปรุง
 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าวิจัย ขอให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และกรุณาตอบทุกข้อ แต่ละข้อไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด ซึ่งคำตอบเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ1. ชาย
 2. หญิง
2. ความสัมพันธ์กับนักเรียน
 บิดา
 มารดา
 พี่
 ญาติ (โปรดระบุ).....
3. อาชีพ
 รับราชการ
 รับจ้าง
 ธุรกิจส่วนตัว
 ค้าขาย
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองว่ามีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน ตามหัวข้อมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความแต่ละข้อ

ช่องที่ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ช่องที่ 2 หมายถึง น้อย ช่องที่ 3 หมายถึง ปานกลาง
ช่องที่ 4 หมายถึง มาก ช่องที่ 5 หมายถึง มากที่สุด

บทบาทของผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ					
1. ท่านเลือกอ่านหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดีเป็นประจำ					
2. ท่านยืมหนังสือจากแหล่งต่าง ๆ มาอ่านเป็นประจำ					
3. ท่านใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือเสมอ					
4. ท่านค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการค้นคว้าจากหนังสือเสมอ					
5. ท่านเดินทางไปสถานที่ใดก็ตาม ท่านนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเสมอ					
6. ท่านแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้คนอื่น ๆ อ่านตามเป็นประจำ					
7. ท่านซื้อหนังสือ นิตยสาร/วารสาร หรือหนังสือพิมพ์เสมอ					
8. เมื่ออ่านหนังสือแล้วท่านเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น/ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย					
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้					
9. ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ					
10. ท่านสอนให้เด็กรักหนังสือ เช่น ไม่ฉีกหนังสือ					
11. ท่านแนะนำให้เด็กอ่านหนังสือทุกวันแม้จะเพียงวันละหน้าก็ยังมีดี					
12. ท่านตักเตือนเด็กให้อ่านหนังสือตามที่ได้รับมอบหมาย					
13. ท่านแนะนำให้เด็กอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือ					
14. ท่านสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ					
15. ท่านพูด/แสดงกิริยาขยอชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ					
16. ท่านอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์ของการอ่าน					
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นการเสริมแรง					
17. ท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือมักจะพูดชมเชย					
18. ท่านแสดงความสนใจในเรื่องที่เด็กเล่าจากหนังสือที่เขาอ่าน					
19. ท่านจะซื้อหนังสือให้เป็นรางวัลแก่เด็กเสมอ					

บทบาทของผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
20. ท่านจะชมเชยเด็กให้คนอื่นฟังในการขยันอ่านหนังสือ					
21. ถ้าท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือ ท่านจะนำขนม/เครื่องดื่มมาวางไว้ให้					
22. ท่านเล่นเกมและทายปัญหาต่างๆ จากหนังสือร่วมกับเด็ก					
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม					
23. ท่านจัดสถานที่ให้เด็กอ่านหนังสือ					
24. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับเด็ก					
25. ท่านสนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตามความสนใจของเด็ก					
26. ท่านพาเด็กไปร้านหนังสือและให้คำแนะนำการเลือกซื้อหนังสือ					
27. ท่านพาเด็กไปใช้บริการของแหล่งหนังสือต่างๆ เสมอ					
28. ท่านให้เด็กช่วยเก็บ/จัดหนังสือให้เป็นระเบียบเรียบร้อย					
29. ท่านให้เด็กช่วยซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ					
30. ท่านมีหนังสือใหม่ๆ ที่น่าสนใจในบ้าน					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักเรียน

แบบสอบถาม

ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและกรุณาตอบทุกข้อ แต่ละข้อ ไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายหญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของนักเรียนด้านความสนใจในการอ่านหนังสือ

เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความแต่ละข้อ

ช่องที่ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ช่องที่ 2 หมายถึง น้อย ช่องที่ 3 หมายถึง ปานกลาง

ช่องที่ 4 หมายถึง มาก ช่องที่ 5 หมายถึง มากที่สุด

ความสนใจในการอ่าน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
การใช้เวลาว่าง					
1. ขณะที่ฉันต้องรอหรืออยู่ว่างๆ ฉันใช้เวลาฉันอ่านหนังสือ					
2. เมื่อฉันเดินทางไปยังที่ต่างๆ ฉันนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วยเสมอ					
3. ฉันอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีโอกาส					
4. ฉันอ่านหนังสือโดยที่ไม่ต้องมีใครกำหนดให้อ่าน					
5. ฉันใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น					
เจตคติต่อการอ่าน					
6. ฉันพูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน					
7. ฉันแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้เพื่อนอ่านด้วย					
8. ฉันเชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้					
9. ฉันรู้สึกว่าเป็นคนทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์					
10. ฉันเชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากมักประสบความสำเร็จในการเรียน					
รสนิยมในการอ่าน					
11. ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน					

ความสนใจในการอ่าน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
12. ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องสั้น					
13. ฉันชอบอ่านหนังสือนวนิยาย					
14. ฉันชอบอ่านหนังสือพิมพ์					
15. ฉันหาความรู้ด้วยการอ่านจากอินเทอร์เน็ต					
วิธีได้หนังสือมาอ่าน					
16. ฉันซื้อหนังสือ / นิตยสารหรือวารสารมาอ่านเป็นประจำ					
17. ฉันขอของขวัญ / รางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือเสมอ					
18. ฉันเช่าวารสาร นิตยสารหรือการ์ตูนจากร้านไปอ่านเป็นประจำ					
19. ฉันพยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบ					
20. ฉันยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ					
ลักษณะการอ่านหนังสือ					
21. ฉันรู้สึกสนุกกับการได้อ่านหนังสือ					
22. ฉันอ่านหนังสือไม่จบจะพยายามหาเวลาอ่านต่อจนจบ					
23. ถ้าฉันมีปัญหากับการอ่านจะปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ					
24. ฉันมีสมาธิในการอ่านทุกครั้ง					
25. ฉันนำข้อคิดความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน					
การใช้บริการห้องสมุด					
26. ฉันค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนหรือที่อื่นๆ เสมอ					
27. ฉันขอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดแนะนำหนังสือให้อ่าน					
28. ฉันชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด					
29. เมื่อฉันหาหนังสือไม่พบ ฉันขอให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดช่วยค้นหา					
30. ฉันติดตามหนังสือ/วารสารที่เข้ามาใหม่จากห้องสมุดเป็นประจำ					

ขอขอบใจที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน กับความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านแก่นักเรียนในปกครอง กับความสนใจในการอ่านของนักเรียน แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าชนิด 5 ระดับ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ข้อมูลที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางการพัฒนาต่อไป แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ถามผู้ปกครอง แบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

ส่วนที่ 2 ถามนักเรียน แบบสอบถามมี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสนใจในการอ่านของนักเรียน

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องในแบบสอบถามที่ตรงกับข้อความที่เป็นจริงหรือตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขของระดับความคิดเห็นมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติ / ปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติ / ปฏิบัติมาก
3	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติ / ปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติ / ปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติ / ปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
การขยันอ่านหนังสือ			/		

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

นางยุพาวดี นุตะมาน

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สำหรับผู้ปกครอง

แบบสอบถาม

บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าวิจัย ขอให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และกรุณาตอบทุกข้อ แต่ละข้อไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด ซึ่งคำตอบเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ส่วนที่ 1 สำหรับผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ ()	1. ชาย
()	2. หญิง
2. ความสัมพันธ์กับนักเรียน	
()	1. บิดา
()	2. มารดา
()	3. พี่
()	4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. อาชีพ	
()	1. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
()	2. เอกชน
()	3. ธุรกิจส่วนตัว
()	4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด	
()	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
()	2. ปริญญาตรี
()	3. ปริญญาโท
()	4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน โปรดแสดงความคิดเห็นว่าท่านมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้กับบุตรหลานตามข้อความต่อไปนี้เพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติหลังข้อความแต่ละข้อ

ช่องที่ 1 ปฏิบัติน้อยที่สุด ช่องที่ 2 ปฏิบัติน้อย ช่องที่ 3 ปฏิบัติปานกลาง

ช่องที่ 4 ปฏิบัติมาก ช่องที่ 5 ปฏิบัติมากที่สุด

บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นต้นแบบ					
1. ท่านเลือกอ่านหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดีเป็นประจำ					
2. ท่านอ่านหนังสือจากแหล่งต่าง ๆ เป็นประจำ					
3. เวลาว่างท่านหยิบหนังสือมาอ่าน					
4. ท่านค้นหาคำตอบหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยการค้นคว้าจากหนังสือ					
5. ท่านเดินทางไปสถานที่ใดก็ตาม ท่านนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย					
6. ท่านแนะนำหนังสือที่เคยอ่านให้คนอื่น ๆ อ่านตาม					
7. ท่านซื้อหนังสือ นิยายสาร/วารสารหรือหนังสือพิมพ์มาอ่านอย่างต่อเนื่อง					
8. เมื่ออ่านหนังสือแล้วท่านเก็บหนังสือไว้ที่ชั้น/ที่เก็บหนังสือให้เรียบร้อย					
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้					
9. ท่านสอนให้เด็กรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ					
10. ท่านสอนให้เด็กรักหนังสือ เช่น ไม่นิกลหนังสือ					
11. ท่านแนะนำให้เด็กอ่านหนังสือทุกวันแม้จะเพียงวันละหน้าก็ยังมี					
12. ท่านดักเตือนเด็กให้อ่านหนังสือตามที่ได้รับมอบหมาย					
13. ท่านแนะนำให้เด็กอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือ					
14. ท่านสนับสนุนให้เด็กยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ					
15. ท่านอธิบายให้เด็กทราบถึงประโยชน์ของการอ่าน					
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้เสริมแรง					
16. ท่านพูด/แสดงกิริยาขยอชมเชยเมื่อเห็นเด็กอ่านหนังสือ					
17. ท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือมักจะพูดชมเชย					
18. ท่านแสดงความสนใจในเรื่องที่เด็กเล่าจากหนังสือที่เขาอ่าน					
19. ท่านจะซื้อหนังสือให้เป็นรางวัลแก่เด็กเสมอ					

บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
20. ท่านจะชมเชยเด็กให้คนอื่นฟังเกี่ยวกับการรอ่านหนังสือ					
21. ถ้าท่านเห็นเด็กอ่านหนังสือ ท่านจะนำขนม/เครื่องดื่มมาวางไว้ให้					
22. ท่านเล่นเกมและทายปัญหาต่างๆ จากหนังสือร่วมกับเด็ก					
บทบาทของผู้ปกครองในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อม					
23. ท่านจัดสถานที่ให้เด็กอ่านหนังสือ					
24. ท่านจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กไว้ในบ้าน					
25. ท่านสนับสนุนงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือตามความสนใจของเด็ก					
26. ท่านพาเด็กไปร้านหนังสือและให้คำแนะนำการเลือกซื้อหนังสือ					
27. ท่านพาเด็กไปใช้บริการของแหล่งหนังสือต่างๆ เสมอ					
28. ท่านเก็บ/จัดหนังสือในบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย					
29. ท่านซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพดีเสมอ					
30. ท่านมีหนังสือใหม่ๆ ที่น่าสนใจอยู่ในบ้าน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักเรียน

แบบสอบถาม

ความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและกรุณาตอบทุกข้อ แต่ละข้อไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด

ส่วนที่ 2 สำหรับนักเรียน ให้ขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ () ชาย () หญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของนักเรียนด้านความสนใจในการอ่านหนังสือ
เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความแต่ละข้อ

ช่องที่ 1 ปฏิบัติน้อยที่สุด ช่องที่ 2 ปฏิบัติน้อย ช่องที่ 3 ปฏิบัติปานกลาง

ช่องที่ 4 ปฏิบัติมาก ช่องที่ 5 ปฏิบัติมากที่สุด

ความสนใจในการอ่านของนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
การใช้เวลาว่าง					
1. ขณะที่ฉันต้องรอหรืออยู่ว่างๆ ฉันใช้เวลาอ่านหนังสือ					
2. เมื่อนฉันเดินทางไปยังที่ต่างๆ ฉันนำหนังสือติดตัวไปอ่านด้วย					
3. ฉันอ่านหนังสือทุกครั้งที่มีโอกาส					
4. ฉันอ่านหนังสือโดยที่ไม่ต้องมีใครกำหนดให้อ่าน					
5. ฉันใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือมากกว่าทำกิจกรรมอื่น					
เจตคติต่อการอ่าน					
6. ฉันพูดคุยกับเพื่อนถึงเรื่องราวในหนังสือที่อ่าน					
7. ฉันรู้สึกมีความสุขที่ได้อ่านหนังสือ					
8. ฉันเชื่อว่าการอ่านทำให้เป็นคนฉลาดและรอบรู้					
9. ฉันรู้สึกว่าคนที่รักการอ่านเป็นคนทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์					
10. ฉันเชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากมักประสบความสำเร็จในการเรียน					

ความสนใจในการอ่าน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
รสนิยมในการอ่าน					
11. ฉันชอบอ่านหนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น					
12. ฉันชอบอ่านหนังสือพิมพ์					
13. ฉันหาความรู้ด้วยการอ่านข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต					
14. ฉันชอบอ่านหนังสือนิตยสาร วารสาร					
15. ฉันชอบอ่านหนังสือเรื่องตลกขบขัน					
วิธีได้หนังสือมาอ่าน					
16. ฉันพยายามเก็บเงินเพื่อซื้อหนังสือที่ชอบด้วยตนเอง					
17. ฉันยืมหนังสือจากแหล่งความรู้ต่างๆ เป็นประจำ					
18. ฉันขอของขวัญ/รางวัลจากผู้ปกครองเป็นหนังสือ					
ลักษณะการอ่านหนังสือ					
19. ถ้าฉันมีปัญหากับการอ่านมักปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองเสมอ					
20. ฉันมีสมาธิและจดจ่อต่อการอ่านทุกครั้ง					
21. ฉันนำข้อคิดความรู้ที่ได้จากการอ่านมาใช้ในชีวิตประจำวัน					
การใช้บริการห้องสมุด					
22. ฉันค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนหรือที่อื่นๆ					
23. ฉันขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการแนะนำหนังสือให้อ่าน					
24. ฉันชอบที่ครูพาไปเรียนในห้องสมุด					
25. ฉันติดตามหนังสือ/วารสารที่เข้ามาใหม่จากห้องสมุดเป็นประจำ					

ขอขอบใจที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ยูพาวดี นุตะมาน

วันเดือนปีเกิด 21 มิถุนายน 2510

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชินโนรสวิทยาลัย

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2528 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชินโนรสวิทยาลัย

สายศิลป์ภาษาฝรั่งเศส จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2532 ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.)

เอกบรรณารักษศาสตร์

วิทยาลัยครูธนบุรี

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2555 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

แขนงวิชาการจัดการสารสนเทศเพื่อธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จังหวัดกรุงเทพมหานคร